

DOLAN-STANG

ČTYŘI SESTRY

SV. TEREZIČKY JEŽÍŠKOVY

PAVLINA,

MARIE, CELINA,

LEONIE

VOLNĚ PŘELOŽILY

ŠKOLSKÉ SESTRY

PRAHA-KRÁL. VINOHRADY

KORUNNÍ TŘÍDA

Svatá hodina Gemmy Galgani. Dojemná pobožnost k utrpení Páně, jak ji sám této služebnici své nařídil	Kč 2.—
Průvodce (Vademecum) duší Bohu zasvěcených. Výňatky z rozmluv Spasitelových se etih. Benignou Konsolatou a, případné modlitby	6.—
S. M. Marta Chambonová, salesiánka	12.—
Pobožnost k sv. ranám Páně, hojnými odpustky obdařená	—40
Pobožnost k Matce Boží Bolestné	5.—
Život sv. Jana Křtitele Vianeye, faráře arského	15.—
Děti u blah. Anežky. S 8 ilustracemi, vhodný dárek dětkám	5.—
Novéna k blahoslavené Anežce České	3.—
Litanie k blah. Anežce	—30
Píseň k blah. Anežce	—10
Obraz blah. Anežky. Hlubotisk (34 50 cm)	10.—
Umělecké fotografie Seitzova obrazu blah. Anežky	1.—
Lisbetka. Rozkošná povídka anglické katolické spisovatelky Mary T. Waggamanové ze života amerických dětí. Hodí se zvláště pro dětky, připravující se k prvnímu sv. přijímání. Pobaví a poučí i jejich rodiče, učitele a vychovatele	10.—
Sepjaté ručky v sepjatých rukou. Hojně ilustrováno. Vázané	20.—
Malá Ema od Nejsvětější svátosti. Životopis dítěte, vhodný dárek dětkám	2.—
Uměl. pohlednice Ukřižovaného v Limpas	—60
Vkusné barevné obrázky hlavy Ukřižovaného v Limpas	—40
Život sv. Judy Tadeáše, velikého pomocníka v těžkých záležitostech	1.—
Milostné Pražské Jezulátko, dílko dlouho u nás postrádané, s ilustracemi	5.—
Vkusné nálepky milostného Pražského Jezulátka. Barevné 100 kusů	2.—
Zlaté 100 kusů	5.—
Božské Srdce Páně. Umělecký obraz českého mistra prof. Em. Dítěte (60 × 40)	30.—
Důvěrná novéna k Nejsv. Srdci Páně	—20
Modlitba k Panně Marii, dobré Matce	—10
Odpustková modlitba za duše v očistci	—10
Serie 12 uměleckých pohlednic ze života sv. Františka Serafínského a j.	4.—
Krátká křížová cesta	—30
Pobožnost pro mládež k Pánu Ježíši v době svatopostní	—50
Pobožnost na první pátky pro děti. Vychází každý měsíc	—20
Modlitba za katolické školy	—20
Vzpomínky Marie Filippettové	—20

ČTYŘI SESTRY

D O L A N - S T A N G

Č T Y Ř I S E S T R Y

S V. T E R E Z I Č K Y J E Ž Í Š K O V Y

P A V L I N A ,

M A R I E , C E L I N A ,

L E O N I E

V Y D A L Y

Š K O L S K É S E S T R Y O . S . F .

P R A H A - V I N O H R A D Y

1 9 3 3

NIHIL OBSTAT
ANTONIUS ČULÍK,
CENSOR

IMPRIMATUR
PRAGAE, DIE 23. JUNII 1933
RAEL. DR. THEOPHILUS OPATRŇÝ,
VICARIUS GENERALIS

NE. 8067

Štočky obrázků na str. 64, 69 a 77 vypůjčeny od Školských bratří
z Kirnach-Villingen, Otisk nedovoleno.

La Bienheureuse
Thérèse de l'Enfant Jésus

*Le Seigneur fera pour moi de merveilles qui
surpasseront tout ce que je me propose de faire.*

ÚVOD.

Důstojný pán P. Albert Dolan, karmelitán, procestoval západní Spojené státy americké, hlásaje a rozšiřuje všude chválu sv. Terezie Ježíškovy. Přišel i do mé farnosti, kde jsem jej poznal a s ním se spřátelil.

Jeho přednášky budily všude živý zájem. Tak v Chicagu naslouchalo tisíce lidí s napětím novým zprávám o milé Malé květině a jejich rodných sestrách, s nimiž řečník mluvil v Lisieux. Při jeho přednáškách bylo tak naprosté, ničím nerušené ticho, že se lidé skoro neodvažovali dýchat.

Svoji cestu do Evropy popisuje pěkně v anglické knize, kterou sám vydal. Její již několikáté vydání svědčí zajisté nejen o její zajímavosti, ale i o veliké úctě amerických katolíků k sv. Terezii Ježíškově.

*Kéž tato kniha upevní v srdcích čtenářů
důvěru k milé „Malé květině“ a povzbudí
je k zbožnému životu.*

*Chewelah, stát Washington, U. S. A.,
v březnu – měsíci sv. Josefa 1932.*

P. Josef Stang, farář.

MĚSTO LISIEUX, KLÁŠTER KARMELITEK A SESTRY MALÉ KVĚTINKY.

Jak víme, žijí ještě čtyři rodné sestry sv. Terezie Ježíškovy: nejstarší Pavlina, Marie, Celin a Leonie. První tři jsou karmelitkami v témž klášteře, kde sv. Terezička žila a zemřela.

Pavlinino řeholní jméno je „Matka Anežka od Ježíše“, Mariino „Sestra Marie od Nejsvětějšího Srdce“, Celinino „sestra Jenovefa od Nejsvětější Tváře“. Čtvrtá sestra, Leonie, žije jako „sestra Františka“ v klášteře Navštívení Panny Marie v Caen, nedaleko Lisieux.

Lisieux, rodné město Malé květiny, je staré město normandské a leží v úrodném údolí říčky Pougne uprostřed mezi Cherbourgem a Paříží.

Kvetly právě stromy, když jsem jím projížděl a nezapomenu tak hned na uchvacující

pohled na toto moře nádherných květů. Ačkoli poloha Lisieux je překrásná, město samo nemá nic přitažlivého.*) Jeho staré domy jsou sešlé, některé ulice tak úzké, že, postavíme-li se uprostřed a rozpažíme-li, můžeme se rukama dotýkati domů na obou stranách ulice. Opravdu jen světice, jakou je Terezička Martinová, mohla toto město učiniti tak proslaveným.

Představoval jsem si karmel na pahorku za městem a zatím jsem jej našel v jedné z postranních ulic, nedaleko nádraží. Budova klášterní je velmi sešlá, zato kaple je v dobrém stavu a velmi pěkná.

Kráčje úzkými ulicemi města, viděl jsem Malou květinu živě před sebou. Jak je to podivuhodné, že někdo, jenž v tomto nepatrném starém městě žil, stal se tak světoznámým! Jaký zázrak Boží jsou „Dějiny duše“ Malé květiny!

Kdo vzpomíná dnes na mocné královny, které se zrodily v nádherných palácích a žily ve veliké slávě? Smrtí jejich skončila i jejich sláva. Ale jméno sestry Terezie Ježíškovy, která vedla skrytý, prostý život v Bohu, je

*) To je ovšem „amerikánský“ názor P. Dolana; i ty nejužší staré uličky tohoto normandského městečka mají veliké kouzlo.

*Vnitřek kaple kláštera v Lisieux za života
sv. Terezie Ježíškovy.*

dnes známo a ctěno ve všech dílech světa. Nic nelze srovnati se slávou pokorné mladé karmelitky! Její obraz zdobí čestné místo milionů příbytků.

Čím by bylo dnes Lisieux bez Malé květiny?

Zapomenutým městečkem jako dříve. Ctnostmi sv. Terezie stává se v jistém smyslu městem světovým. Světice z Lisieux je tak obdivuhodná jako její duchovní matka, sv. Terezie z Avily, nebo sv. František z Assisi.

Kráčejte úzkými ulicemi, představoval jsem si, jak kdysi také sv. Terezička těmito ulicemi chodívala. Stál jsem na půdě, posvěcené její někdejší přítomností. Hledal jsem nějaký hotel a hned proti klášteru jsem spatřil hospůdku, která byla určena vlastně jen pro nemocné. Nešťastnou náhodou jsem si zlomil před odjezdem z Ameriky nohu, která nebyla ještě dobře zahojena, a proto jsem chodil o berlích. Byl jsem tedy skutečně „nemocný“ a mohl jsem proto dostati pokoj. Z jeho oken jsem viděl na střechu cely, kterou Malá květinka kdysi obývala.

Zmíním se několika slovy o životě sester karmelitek. Život jejich, upravený podle nejprísnějších pravidel řeholních, jest životem poslušnosti, modlitby a umrtvování, jímž se snaží dostičiniti za hříchy vlastní i za hříchy celého světa. Jedním z největších umrtvování je obzvláště přísná klausura, to jest, že vstupující dívka, má-li povolání pro tento řád, ne-

vyjde již za svého života z brány klášterní. Příbuzní mohou sice sestry navštívit, ale nevidí je. Ani pan Martin neviděl při svých návštěvách na karmelu svoji „princezničku“.

Hovorna v Lisieux je rozdělena zdi na dvě části. Ve zdi je okénko ze slámy, aby se rozmlouvající mohli slyšet, aniž se vidí. Když ku př. otec sv. Terezičku navštívil, mohl s ní mluvit, ale jeden druhého neviděl.

Ačkoli nikdo tedy nemůže sestry spatřit, přece mohu rodné sestry Malé květinčky popsat; stalo se tak řízením Božím. Jak jsem se již zmínil, zlomil jsem si nohu a nebyla dosud zcela v pořádku. K zesílení bylo zapotřebí masáží. Poptával jsem se po masérovi, ale bylo mi řečeno, že masírují jen Milosrdné sestry v nemocnici a že ošetřují též po domech. Poprosil jsem je tedy. Byla mi poslána sestra Agata. Tato sestra ošetřovala kdysi v těžké nemoci Marii, sestru Malé květinčky. Bdívala u ní dnem i nocí a mluvila častěji též s Celinou a Pavlinou.

Využiv této neočekávané příležitosti, zeptal jsem se sestry Agaty, jak sestry světice vypadají.

Sestra Agata odpověděla: „Pavlina je malá,

slaboučká, snědá a má velké, jiskrné černé oči. Je tak malá, že ji v Lisieux nikdo nejmenuje „Matka Anežka“, nýbrž „malá Matka“. Tak jí také říkala Malá květinka. Po smrti matčině byla Pavlina opravdu dobrou matkou své čtyřleté sestřičce.

Celina je bílé pleti, modrých očí a nyní ve stáří je velmi podobna Malé květině.

Nejsilnější z nich je Marie,“ líčila dále sestra Agata, „a také nejveselejší. Je snědá, černých očí, ale ne tak jiskrných jako Pavlina.“

Potěšen těmito zajímavými podrobnostmi, ptal jsem se dále: „Která z nich je nejzbožnější a která nejhezčí?“

„Nejhezčí je Celina,“ odpověděla sestřička ošetřovatelka bez rozmýšlení, „neboť se velmi podobá Malé květině. A Pavlina, myslím, je nejzbožnější, neboť ona to byla, která světici vychovala a působila na vytváření její povahy. Musela tedy býti zvláště zbožna.“

Tyto zajímavé zprávy mohou nám dát jakousi představu o dosud žijících rodných sestrách malé světice.

S. Margareta de Jesus
1. C. 1. 1.

(Pavlina — Matka Anežka od Ježiše)

ROZMLUVA S PAVLINOU.

Jedna z nejzajímavějších osobností, která v životě sv. Terezie měla velkou úlohu, je Matka Anežka od Ježíše, milovaná sestra a druhá matka světice. O ní chci vypravovati.

Odpoledne jsem zazvonil u brány kláštera. Sestra vrátná otevřela. Poprosil jsem, mohl-li bych mluvit s Matkou Anežkou.

Sestra ukázala na tabulku zavěšenou na dveřích a pravila laskavě: „Matka Anežka nepřijímá návštěvy.“

Teprve nyní jsem si povšiml oznámení, jež znělo: „Prosíme poutníky, aby nežádali o rozhovor se sestrami Terezie Ježíškovy, neboť bychom nemohly jejich prosbě vyhověti. Malá květinka jim bohatě odmění tuto oběť, že nebudou rušiti modlitbu sester a vytrhovati je ze samoty.“

Přece však jsem pravil sestře vrátné: „Směl bych vás prosit, abyste odevzdala Matce Anežce mou navštívenku? Snad Matka Anežka vyhoví mé prosbě. Jsem předsedou spolku sv. Terezie v Americe a dostal jsem od ní již několik dopisů.“

„Odevzdám navštívenku.“

Potom mne uvedla do hovorny, nabídla místo a odešla. Lze si představit, s jakými asi pocity naděje i pochyby jsem čekal v chudobné hovorně. Přijde? Dostane se mi výsady, mluvit se sestrou Malé květinky, nebo budu zklamán? Toto čekání mne více vzrušilo, než když jsem měl audienci u Sv. Otce v Římě.

Konečně! Zaslechl jsem, jak se dveře otevřely za neprůhlednou přepážkou, ale kroky jsem neslyšel. Pojednou zazněl obvyklý karmelitánský pozdrav: „Deo gratias!“ (Bohu díky.) Jaký to hlas – tak jemný, svěží, tak lahodný, přímo andělský hlas! Věděl jsem hned, že je to Pavlina. Slyšel i četl jsem o jejím krásném hlasu. Také Terezie ve svých „Dějinách duše“ se častěji zmiňuje, jak milým jí byl zvuk hlasu Pavlinina.

Zeptal jsem se: „Jste Pavlina?“

A opět týž nebeský hlas odpověděl: „Ano, jsem Pavlina.“

Byl jsem tak hluboce dojat, že jsem na několik minut takřka oněměl. Stojím před sestrou světice! Tisíce myšlenek se mi rojilo v hlavě. Viděl jsem v duchu smrtelné lůžko paní Martinové. Všechny dcery, i maličká Terezie, klečely kolem. Umírající již nemohla

mluvit. Vzala ruku Pavlininu do chladnoucích svých rukou, ukázala na ostatní děti, přiblížila ruku své nejstarší dcery ke rtům a vroucně a uctivě ji políbila. Byla to němá prosba, aby Pavlina byla matkou poloosiřelým mladším sestrám. Tento odkaz zpečetila umírající matka polibkem. Snad viděla prorocky i budoucí význam a vyvolení Pavlinino. A nyní zde, za mřížovím, stála Pavlina, starostlivá matička a ochránkyně Malé květinčky. Terezii byla přísnou, přece však laskavou učitelkou; pečlivě přihlížela, aby se vždy její sestřička na vyučování dobře připravila a aby úkoly dobře znala. Vzpomněl jsem i na příhodu z dětství Tereziina, která mě hluboce dojímala a v níž se dobře zračila pevná povaha Pavlinina.

Když se jednou za parného dne vrátila s otcem z procházky, zvolala: „Kdybys, věděla, Pavlino, jakou mám žízeň!“ Tato chtěla ji poučiti a pravila: „Nechtěla bys trpělivě snášet žízeň a obětovat ji za ubohé hříšníky?“ Maličká se zadívala svýma velkýma očima na sestru a řekla s povzdechem, který svědčil o její oběti: „Zajisté, Pavlino.“ Za chvíli donesla Pavlina malé sestřičce občerstvující nápoj, ale Terezie se zdráhala píti: „Ne! Já bych

se měla napít a ubohé hříšníky ponechat jejich osudu?“ Pavlina jí vysvětlila, že získala si již zásluhu svou obětí a nyní se může již občerstviti. „A teď přidej k tomu ještě zásluhu z poslušnosti.“ Tak krásná a svědomitá byla výchova Malé květinčky.

Milovaná matinka zaučovala také Terezii do domácích povinností. Jednou z nich bylo, aby vždy otevřela zahradní branku, když někdo zvonil. V pondělí přicházeli místní chudí prosit o almužnu. Terezie vždy vesele přeběhla trávník k bráně, a tlumočila Pavlině jejich žádost. Kdysi přišel chudý muž prosit o almužnu. Terezie mu ji donesla a vrátila se rozradostněna: „Považ, Pavlino, ten chudý člověk mi řekl: „Zaplat Pán Bůh, slečinko!“

Přede mnou stála Pavlina, která připravovala Terezii na první sv. přijímání.

Terezie tak milovala svou Pavlinu, že po jejím vstoupení do řádu Karmelitek onemocněla záhadnou a téměř smrtelnou nemocí. Pavlina jí byla vůdkyní k řeholnímu povolání a později v klášteře jako její představená poručila světici psati vlastní životopis; Pavlině jsou tudíž určeny „Dějiny duše“, provanuté hloubkou a vroucností.

Připomněl jsem si i slova Celinina, pronesená krátce před smrtí Tereziinou: „Tvůj poslední pohled nesmí patřiti ani mně ani Marii, nýbrž Pavlině.“ A skutečně. Byla to Pavlina, která bděla poslední noc u nemocné a ráno znamením zvonku svolávala sestry k lůžku umírající.

Tolik vzpomínek mi vířilo hlavou, když jsem stál před Matkou Anežkou. Ký div, že jsem hned nebyl schopen slova. Když jsem se konečně uklidnil, řekl jsem Matce Anežce, jak jsem šťasten i vděčen, že s ní mohu hovořiti.

„Těší mne, že jste spokojen. Slyšela jsem, jak se namáháte o rozšíření úcty k Malé květině naší v Americe.“

„Velebná Matko, touto návštěvou jsem bohatě odměněn za vše, co jsem učinil.“

„Víte jistě, důstojný pane,“ pravila Matka Anežka, „že bych nemohla přijíti jen proto, abych s vámi hovořila; neboť naše sv. pravidla zakazují každou zbytečnou rozmluvu. Přišla jsem proto, že jste předsedou největšího sdružení sv. Terezie na světě, o němž jsem již tolik slyšela.“

Počala se vyptávat na sdružení, počet jeho členů a na národní svatyni sv. Terezie Ježíš-

kovy v Chicagu, která je hlavním sídlem sdružení. Vyprosila si též fotografii svatyně, na níž lze spatřiti, jak veliké množství lidí se tam každé úterý shromažďuje.

Tázal jsem se jí potom, zda ony, rodné sestry Tereziiny, považovaly ji za živa za světici?

„Ne, důstojný pane,“ zněla odpověď. „Věděly jsme, že je dokonalou řeholnicí, ale budoucí světici v ní asi nikdo neviděl.“

„Neviděly jste tedy na ni opravdu nic neobyčejného, Velebná Matko?“

„Zajisté,“ pravila, „všechny jsme věděly, že není obyčejnou sestrou. Byla neobyčejně něžná a milá, takže každý pozoroval, že se neustále cvičí ve ctnosti.“

„Ale vy, Velebná Matko, která jste byla druhou její matkou a požívala plně její důvěry, nepozorovala jste nikdy, že Pán Bůh si vaši sestřičku vyvolil pro zvláštní poslání?“

„Ano, důstojný pane, věděla jsem, že Terezie není jen dokonalou karmelitkou. Znalat jsem i bohaté milosti, kterými jí Pán zahrnul. Zvláště ke konci jejího života, kdy prorokovala: ‚Moje práce započne teprve po mé smrti – mým nebem bude, činiti dobře na zemi – dám dešti růží pršeti na zemi,‘ jsem tušila, že

s ní má Pán Bůh zvláštní úmysly a zapisovala jsem si pečlivě každé její slovo.“

Končím tuto kapitolu. Neukončil jsem však vypravování o Pavlině a nesdělil jsem s vámi její poslání.

JEŠTĚ O PRVNÍ NÁVŠTĚVĚ U PAVLINY.

Aby čtenář mohl oceniti moji rozmluvu s Pavlinou, chtěl bych nejprve vysvětliti a několika příklady doložiti, jaké intimní vztahy byly mezi ní a Terezií.

Nikdo Malé květince tak nerozuměl, jako Pavlina. Ani otec nepůsobil na vytvoření jejího charakteru tolik, jako její nejstarší sestra. Vzpomeňme jen, že Terezii byla teprve 4 léta, když jí matka zemřela. Od té doby jí byla Pavlina matkou a několik roků i učitelkou, neboť Terezie byla tak slabá, že nemohla s počátku choditi do školy. A později v klášteře, jsouc po 3 roky její představenou, byla jí také matkou duchovní.

Pavlině svěřovala zaslíbení, které slyšela v svém nitru: „Mým nebem bude, činiti dobře na zemi,“ a druhé „Po smrti dám dešti růží pršet na zemi.“

Jak dobře Pavlina znala nejmladší svou sestřičku je viděti z toho, že když tato v devíti letech vyslovila přání, aby směla vstoupiti do téhož kláštera jako její „matinka“, posilovala

a povzbuzovala ji v této touze, vědouc, že to není jen nerozumné, ukvapené přání, nýbrž skutečné povolání. Druhá sestra, Marie, odvracela ji od tohoto předsevzetí.

Jiný příklad něžné přítulnosti Tereziiny k Pavlině. Jak již známo, byla bolest z rozloučení s milovanou „matinkou“ tak velká, že se z toho Terezie těžce rozstonala. Den obláčky se rychle blížil. Celá rodina Martinova se těšila na tuto slavnost, neboť jim v ten den bylo dopřáno ještě jednou viděti Pavlinu. Ze šetrnosti nikdo před Terezií nemluvil o obláčce. Tato však na ni myslila. A k velikému úžasu všech prohlásila, že v ten den vstane a zúčastní se obřadu. V „Dějinách duše“ o tom píše:

„V radostný den vaší obláčky mohla jsem již opustiti lůžko a zúčastnit se slavnosti; bylo mi dopřáno to štěstí, že jsem směla svou milovanou matinku Pavlinu obejmouti, posaditi se jí na klín, dáti se od ní polaskati a skryti svou hlavu pod její dlouhý, bílý závoj.“

Vraťme se však k přerušené rozmluvě s Pavlinou. Zeptal jsem se ještě, zda někdo jiný snad nepředvídal v Terezii budoucí světici.

„Ano, důstojný pane! Přes to, že bylo v povaze Terezie mluvit o sobě co nejméně, po-

Rodina Martinova po smrti matčině

važovali ji lidé za svatou. Byla ještě maličká, když jsem ji vzala s sebou na průvod Božího Těla. Starší dáma, která viděla při průvodu oči malé Terezie jako u vytržení upřené na Nejvyšší Svátost, řekla mi po průvodě: „Vaše malá sestřička je anděl. Velmi bych se divila, kdyby dlouho žila. Bude-li však dlouho žít, pamatujte na má slova, že bude jednoho dne prohlášena za svatou“.

Jindy mne starý dělník, který v našem domě pracoval, snažně prosil o kadeř Tereziiných vlasů, dokládaje, že bude pro něho jednou vzácnou relikvií.

Častěji se též přihodilo, když jsme šly ulicemi, že se kolemjdoucí dlouho dívali za sestřičkou, a to nejen pro její přirozenou krásu, ale i pro nebeský výraz obličeje.“

Pavlina vzpomněla i na slova lékaře, který Malou květinu v poslední nemoci léčil. Řekl: „Nemáte tušení, jak mnoho trpí! Za celou dobu své lékařské působnosti jsem neviděl nikoho tak trpět a to s takovou nadpřirozenou radostí.“ A dodal: „To je anděl.“

Domácí kaplan, jemuž se Terezie naposled zpovídala, vyprávěl Matce Anežce, jak hluboce byl dojat pohledem na zářící tvář nemocné

právě za největších bolestí. Pozoroval ji s velkou úctou a později se vyjádřil, že při vstoupení do cely nemocné mu bylo, jako by vcházel do svatyně.

Slyšel jsem, že se úsudky mnohých o barvě očí Malé květiny rozcházejí. Chtěje nabýti jistoty v té věci, požádal jsem o to Pavlinu.

„Její oči,“ pravila, „nebyly zcela modré, ani neměly barvu modravou.“ K označení pravé barvy užila výrazu, který ve franštině značí barvu mezi modrou a zelenou. Proto mnozí, kteří si jich blíže nevšimli, se domnívali, že Terezie Ježíškova měla modré oči. „Byla štíhlá, světlých vlasů, postava její se podobala stvolu lilie. Měla pravidelné tahy obličeje, malá ústa. Pohybovala se s jistou majestátností. Přímo nápadný byl výraz její tváře, z níž vyzařoval mír, který působil na každého hlubokým dojmem. Takto mluví všichni, kdož Terezii znali.“

Poprosil jsem Matku Anežku, aby něco vzkázala členům našeho spolku. Zamyslíla se a pak se zeptala: „Potěší je opravdu můj vzkaz?“

„Ovšem, jistě je to velmi potěší.“

„Nevím, co bych vzkázala,“ odpověděla, „řekněte jim, prosím, že se budu za ně zvláště modlit.“

„Ale, Velebná Matko, z toho by neměli zvláštní radost, vždyť přece vědí, že se karmelitky modlí za celý svět.“

Přes nové ujištění, že jich bude mimořádně pamětliva ve svých modlitbách, jsem ji poprosil o nějaký zvláštní vzkaz, na př. nějakou duchovní radu.

Na okamžik se zamyslela a pak pravila: „Řekněte dámám, aby ke cti patronky spolku, a chtějí-li se jí zalíbiti, nedbaly jen předpisu módy a oblékaly se vždy cudně a počestně.“

„Děkuji vám, Velebná Matko! Toto patří členkám, co však mám vyřídit mužům, jichž je ve spolku většina?“

Moje prosba ji rozveselila.

„Klausurovaná řeholnice má posílat vzkaz mužům?“ Zasmála se a její smích zněl melodicky, měkce a srdečně, ačkoliv zdrženlivě. Na opětovnou prosbu pak řekla: „Vyřídte mužům spolku sv. Terezie, aby se ku cti své svaté patronky zdržovali všeho nízkého a často přijímali Pána Ježíše v Nejsvětější Svátosti do svých srdcí.“

Opustil jsem klášter nesmírně šťasten a vděčen, že jsem mohl celou hodinu hovořiti se sestrou milé Malé květinke.

DRUHÁ ROZMLUVA S PAVLINOU.

V předcházející kapitole jsem skončil vyprávění o své první návštěvě u Pavliny. Ač jsem věděl, jak těžko se podobné dovolení dostává, přál jsem si z mnohých důvodů promluvit s Matkou Anežkou ještě jednou a rovněž i s druhými dvěma sestrami: Marií a Celinou, které žijí v témže klášteře.

Od první návštěvy na karmelu uplynulo 10 dní. V té době jsem získal mocné přátele. Prvním byl kaplan ctihodných sester a druhým Petr, věrný strážce hrobu sv. Terezie. Tento byl před lety sv. Terezií zázračně uzdraven z dlouho trvající nemoci. Od té doby je strážcem hrobu světice a bdí nad kaplí. Obstarává též sestrám všechny nákupy.

Třetím přítelem mi byla slečna Violetta, správkyňě domu, v němž světice žila se svým otcem a sestrami. Slečna Violetta je sestrou jedné dosud žijící karmelitky, jež byla kdysi jako novicka svěřena vedení světice. Nemohl jsem jistě získat lepších přátel, kteří by se přimluvili u Matky Anežky za splnění mých přání, na nichž mi tolik záleželo.

Po těchto dnech, když mi všechno bylo příz-

nivo, přednesl jsem své prosby Matce Anežce písemně. Byl bych si rád vyprosil ostatek z těla sv. Terezie pro národní svatyni chicagskou. Věděl jsem, že jsou tyto relikvie celkem tři a že jsou všechny v Lisieux. Doufal jsem, že snad nebude nemožno jednu z nich získati pro Chicago, kde by byla věřícími právě tak uctívána, jako v Lisieux.

Při eucharistickém kongresu v Chicagu byla uspořádána též výstava. Byl bych proto rád pro ni získal zapůjčení obrazu sv. Terezie, malovaného Celinou.

Třetí prosbou jsem se odvážil něčeho velkého: chtěl jsem promluvit s Celinou a Marií. Byl jsem si vědom, o jak mimořádnou věc žádám, ale činil jsem to jen pro rozšíření úcty sv. Terezie v Americe.

Sdělil jsem Matce Anežce, že jsem sloužil mši sv. na ten úmysl, aby jí Malá květinka vnukla vyhověti mé prosbě. Odpověď jsem si vyprosil do jmenované již noclehárny, kde jsem dosud bydlel.

Dříve než jsem odevzdal dopis Petrovi, poprosil jsem své tři přátele: kaplana, Petra i slečnu Violettu o přímlovu u Matky Anežky v této záležitosti. Dobrý Petr slíbil, že se

postará, aby byl dopis Velebné Matce hned doručen. Dostala jej v úterý v 10 hodin. Čekal jsem celé dvě hodiny s velikým napětím. Nesčíslněkrát jsem se ptal sama sebe: „Vyhoví mé prosbě, nebo jí zamítne?“ Posadil jsem se do výklenku u okna, odkud bylo viděti k bráně kláštera. O půl jedné byl společný oběd.

Sotva jsem sedl ke stolu, slyšel jsem zřetelný hlas z chodby: „Je zde ten důstojný pán karmelitán z Ameriky?“

Poznal jsem hlas sestry vrátné a v okamžiku jsem byl u ní.

„Přejete-li si, otče, mluvit s Velebnou Matkou, račte přijít, prosím, v jednu hodinu do hovorny!“

Měl jsem se ihned k odchodu.

„Vždyť je ještě příliš brzo,“ upozornila mne sestra vrátná s úsměvem. „Máte ještě celou půlhodinu času.“

Přesně v jednu hodinu jsem stál opět u brány karmelu. Tenkrát jsem byl ihned uveden do hovorny.

Po malé chvíli jsem zaslechl otevření dveří a Matka Anežka pozdravila svým milým, líbezným hlasem: „Deo gratias.“ A hned pokračo-

vala: „Obdržela jsem, otče, váš dopis. Zde je relikvie.“

Nato otočila okénkem v mříži a přede mnou se objevila krabička s převzácným ostatkem. Je zasazen v nádherném relikviáři, jež Pavlina sama zhotovila. Vtom však jsem spatřil ještě jednu relikvii, větší kadeř vlasů světice.

Domnívaje se, že se stal omyl, upozornil jsem na to Velebnou Matku.

„Psal jste v dopisu, že pro sebe nic nežádáte. Částička z těla světice patří chrámu sv. Terezie v Chicagu a vlasy jsou pro vás, důstojný pane.“

Touto štědrostí jsem byl tak dojat, že jsem nemohl ani dobře poděkovati. Řekl jsem Matce Anežce, že i tento svůj ostatek daruji kostelu, což jsem také učinil.

Velebná Matka mi ochotně zapůjčila i obraz, malovaný sestrou světice. O třetí mé prosbě se však nezmínila. Byl jsem tím uveden do velikých rozpaků. Konečně jsem se odhodlal a připomněl jsem jí to.

„Přál jste si mluvit s Marií a Celinou, ale to snad není již potřebí. A mimo to, důstojný pane, dostalo se vám již tolik mimořádných výhod.“

„Toho jsem si, Velebná Matko, plně vědom,

a jsem vám za to nesmírně vděčen. Doufám, že mne nebudete pokládat za nevděčného, ale nemohu se vrátiti do Ameriky, dokud nebudu mluvit i s druhými vašimi rodnými sestrami. Jest ještě tolik věcí, týkajících se vaší svaté sestry, o jejichž vysvětlení bych je rád poprosil.“

„Mohu vám vysvětliti vše, co si budete přát. Obě sestry jsou velmi zaměstnány a dobře víte, že naše sv. pravidla dovolují návštěvy jen v nejdůležitějších věcech.“

„Neuznáváte snad tuto za dosti důležitou, Velebná Matko,“ pravil jsem, „když jsem přijel sem jen proto z daleké Ameriky? Klášter snad tolik hmotně neztratí, když ctihodné sestry alespoň na chvílku přijdou. Prosím vás, Velebná Matko, vyslyšte mne z lásky k Terezii.“

„Kdy odjedete z Lisieux?“ ptala se Pavlina.

„To záleží na vás, Velebná Matko,“ odpověděl jsem, „mohu odjeti teprve po rozmluvě se ctihodnými sestrami.“

Usmála se a řekla: „Skutečně, smiřte se s tím, nevyhovím vám.“

„Přijdu se za několik dní opět zeptat, snad se zatím rozhodnete jinak, Velebná Matko.“

„A nebude-li vám ani po druhé vyhověno?“

„Pak se obrátím na diecésního biskupa. Mám s sebou doporučující list. Poprosím jej o dovolení. Pokud vím, může mi je dát.“

„Jste velmi odvážný, otče,“ pravila.

„Terezie byla také taková. Proti všem pravidlům papežského dvora oslovila sv. Otce, aby si vyprosila dovolení ke vstupu na karmel. A diecésního biskupa chtěla na ulici poprosit, aby směla přistoupiti k sv. přijímání před ustanoveným časem.“

Pavlina, srdečně se smějíc, se zeptala, kolik je hodin.

„Dvě hodiny a deset minut.“

„Posečkejte, prosím,“ řekla a odešla.

Za chvilinku jsem slyšel, jak se znovu otvírají dveře, a slyšel jsem Pavlinin hlas: „Otče, zde je Marie a zde Celina.“

MARIE A CELINA.

Jen velmi zřídka se dožije některá rodina cti oltáře některého svého omilostněného příbuzného. Proces o blahořečení trvá obyčejně velmi dlouho. Pochopíte proto přímo posvátné rozrušení, které se mě zmocnilo, když jsem si uvědomil, že za slabou, neprůhlednou přepážkou jsou tři sestry světoznámé světice z Lisieux. Tolik jsem již o ní četl a ještě více kázal a nyní mi samo nebe dává příležitost promluvit s těmi, které v domě otcovském přihlížely dětským hrám své nejmladší sestřičky a na karmelu sledovaly, jak dokonale plnila všechny předpisy sv. řehole. Víme, že pan Martin říkal své nejmladší „moje malá princezničko“. Tak měl i pro ostatní dcery zvláštní lichotivé pojmenování. Marii říkal „můj diamante“, Leonie byla vždy „jeho dobrá Leonie“. Celinu nazýval „moje statečná“ a Pavlina byla „jeho drahocenná perla“. Přede mnou byly nyní tři ctihodné sestry, vzorné dcery tohoto výtečného otce, duší i srdcem katolického muže.

Přede mnou seděla Marie, již Terezie, když byla ještě příliš mladá, aby mohla přistoupiti k sv. přijímání, pravila o Štědrém dnu: „Marie,

mám nápad. Pomůžeš-li mi, budu moci přijmouti svátostného Spasitele. Vezmi mne s sebou na půlnoční. Až půjdeš k sv. přijímání, kleknu si hodně blizoučko k tobě; jsem tak maličká, že mne nikdo neuvidí.“ Jak se tehdy zarmoutila, když jí Marie vysvětlila, že to není dovoleno.

Přede mnou stála Marie, která viděla vytržení v tazích nemocné Terezie, upírající své zraky na zářící a usmívající se sochu nejsvětější Panny, když všichni se již vzdali naděje na uzdravení. Vytušila, že se Panna Maria Terezii zjevila a vyslyšela pokorné prosby zkoušené rodiny. Ano, Terezička byla zázračně uzdravena a po celý život vzpomínala s vděčností na tuto přízeň Královny nebes. Marie vidouc také, jak se Terezie vroucně zadívala ve své poslední nemoci na sochu Nejblahoslavenější Panny, ptala se jí, co vidí.

„Ještě nikdy se mi nezdála ta socha tak milá jako dnes,“ odpověděla Terezie, „ale dnes se na mne usmívá jen socha, a dříve to byla Matička Boží sama.“

A zde přede mnou seděla Celina, kterou Terezie sama nazvala „společnicí svého dětství“ „a sladkým echem své duše“. Bydlely spolu

*J^a Marie di Juri Cam
nen*

(Marie — Sestra Marie od Nejsv. Srdce)

v malém pokoji, který sousedil s velkou ložnicí starších sester, Pavliny a Marie. Oba pokoje byly spojeny dveřmi. Ve dne však trávily děti většinu času v tomto větším pokoji, kde si Terezie upravila na psacím stole Mariině mariánský oltářík. Zde sloužily „mši“, udílely „požehnání“.

Na tyto nevinné hry asi vzpomíná Marie, když po přesídlení rodiny do Lisieux píše jedné ze svých přítelkyň do Alençonu: „V Lisieux jsme již zdomácněly. Dům má rozkošnou polohu. Ve veliké zahradě si Terezie a Celina mohou dobře hráti.“ Jejich zábavy nebyly vždy jen rázu náboženského; bylyť přece obě také jen dětmi.

Tak jednou, když si Terezie již dosti nahrála s pannami, vzala je a odnesla Celině. Ta se rozhodla hráti si na „školu“. Posadila panny – žákyně – do řady na trávník. Sama byla učitelkou a Terezie přihlížela „vyučování“. Srdečně se rozveselila, když Celina učila zeměpisu a mluvnicki; na konec řekla: „Největší pannu odměním.“ A objevši ji, pravila: „Nuže, maličká, za odměnu smíš políbit svoji učitelku.“

V průvodu otce vykonaly obě dívky také pouť do Říma. Byly velmi odvážné; v Kolo-

seu, nedbajíce nařízení ani varování dělníků, kteří tam pracovali na vykopávkách, slézaly neohroženě po barikádách polozbořené zdi, aby se dostaly na vlastní půdu arény. Když dosáhly svého cíle, poklekly a zbožně líbaly půdu, zkropenou krví tolika tisíci mučedníků. Otec, vida jejich nadšenou víru, nemohl se na ně pro tento nebezpečný pokus hněvati.

Tak jako v domě otcovském obývaly spolu pokoj, tak i v klášteře se dostalo Celině té útěchy, že směla v poslední nemoci své milované sestry obývati nejbližší celu, poněvadž pomáhala ošetřovatelce nemocných. V posledních týdnech opouštěla nemocnici jen tehdy, když se účastnila společných modliteb v kůru. Po ten čas ji vždycky zastoupila Pavlina. Celina byla něžnou a pozornou ošetřovatelkou. V hořečkách vždy přiložila nemocné kousek ledu na rozpálené rty. Za tuto službu lásky se jí Terezie odměnila vroucím pohledem a nebeským úsměvem.

Tyto všechny myšlenky vyvstávaly v mé mysli, když jsem se ocitl před sestrami Malé květinčky. Mocně vzrušen, prosil jsem Celinu, aby něco promluvila. Chvilenu bylo ticho. Pak jsem slyšel šepot a nato se ozval nový,

velmi milý hlas, ač ne tak krásně melodický jako Pavlinin. Byl to hlas Celinin. Pravila: „Velebná Matka nám právě sděluje, že jste si vytkl za úkol šířiti úctu k sv. Terezii Ježíškově.“

„Ano, ctihodná sestro, je to moje snaha.“

„Jak krásný úkol! Buďte ujištěn, že se vroucně modlíme za zdar vašeho díla.“

Poděkoval jsem srdečně. „Nevěříte, ctihodná sestro, jak jsem šťasten, že mohu mluvit s vámi, již Terezie jmenovala ,společnicí svého dětství‘ a ,sladkým echem své duše‘.“

Uslyšel jsem výkřiky překvapení. Ctihodné sestry se divily, že i v daleké Americe tak dobře známe život sv. Terezie. Prosil jsem, abych směl ještě mluvit s Marií.

„Jsem zde,“ pravila ihned.

„Vaše Velebná Matka je velmi laskava, že mi dovolila s vámi mluvit.“

„Ona je vždy dobrá,“ odvětila Marie. „Těší nás, že jsme zde všechny pohromadě, to se stává jen velmi zřídka. Ve volném čase se musíme věnovat spolusestrám, ne sobě samým. Bude se vám nyní jistě lépe pracovati, když jste mluvil s rodnými sestrami té, jejíž chválu tak šíříte.“

„Opravdu, tato rozmluva mi dá mnoho nad-

*J. Jeneviová
J. Jace
iii*

(Celina — Sestra Jenovefa od Nejsv. Tváře)

šení k další práci.“ Poprosil jsem ctihodné sestry, aby mi ještě odpověděly na některé otázky. Ochotně slíbily.

Připomněl jsem příhodu, která mne vždy velmi zajímala. Stalo se to cestou do Říma. V oddělení, v němž jel pan Martin s oběma dcerami, byl i jakýsi starý pán, skutečný mrzout, který svými nářky obtěžoval cestující a kazil všechněm radost. Nic mu nebylo po chuti, takže konečně malá Terezie řekla: „Proč, pro všechno na světě, nezůstal ten člověk raději doma?“

Zeptal jsem se Celiny, slyšel-li onen pán tuto poznámku.

„O ne! Terezie byla velmi opatrná, aby to neslyšel. Pošeptala mi to do ucha.“

„Ctihodná sestro Marie, slyšel jsem, že jste poslední noc bděla u nemocné. Asi o půlnoci jste jí podala sklenici vody, kterou nemocná pro slabost mohla pouze srkati. Únavou přemožena jste usnula a Malá květinka, nechtíc vás budit, držela pak sklenici několik hodin v ruce.“

Marie i obě ctihodné sestry přisvědčily, že tomu skutečně tak bylo. Divily se, odkud to vím.

Požádal jsem Celinu a Marii, aby i ony vzkázaly něco členům spolku sv. Terezie.

Celina řekla: „Vyřidte, prosím, v Americe, aby malou Terezii nejen obdivovali, ale také následovali.“

Je velké nebezpečí, milí přátelé, že se často na Terezičce vidí jen co je zajímavé a citové, a ne to, co je hluboké, duchovní! Často jen pozorujeme růže v jejích rukou a měli bychom se spíše zahleděti na kříž, který drží a který je růžemi ozdobený. Terezie nesla svůj kříž tak radostně, že se zdál jako by pokryt růžemi. Růže byly její úsměvy, jimiž pozdravovala zkoušky Bohem poslané.

Prosil jsem ještě o Mariino poselství.

„Řekněte v Americe,“ pravila, „že kdo následuje sv. Terezii v lásce k Matce Boží, nemusí se obávat, že bude ztracen.“

Poprosil jsem ještě ctihodné sestry o podpisy na obrázek, který jsem si s sebou přinesl. Zazvonilo právě na nešpory.

Matka Anežka odpověděla: „Milerády se podepíšeme a obrázek vám, důstojný pane, pak pošleme.“

Při loučení řekla: „Budeme se všechny denně modlit za členy vašeho spolku a já sama budu denně prositi svoji svatou sestřičku, aby vás vzala pod svou zvláštní ochranu.“

ROZMLUVA S LEONIÍ.

Po návštěvě na karmelu a rozmluvě se sestrami sv. Terezie Ježíškovy chtěl jsem ještě vyhledati čtvrtou její sestru Leonii, která žije v klášteře Navštívení v Caen, vzdáleném asi 3 hodiny od Lisieux.

Jednoho rána jsem se vydal s Petrem hrbatými cestami do Caen. Dorazivše tam, poptávali jsme se po klášteře; nikdo však neznal k němu cestu. Vtom jsme viděli přicházet dva francouzské kněze. Prosil jsem je o radu a k velké radosti jsem se dozvěděl, že i oni jdou do kláštera. Přidružili jsme se tedy k nim. V klášteře jsme byli uvedeni do hovorny.

Pravidla řádu Navštívení nejsou tak přísná jako pravidla řádu karmelského. Klausura je rovněž mírnější, což lze poznati hned v hovorně. Místnost je sice také přepažena, ne však neprůhlednou zdí, nýbrž železnou mříží, přes níž visí záclona. Vstoupivší sestra při hovoru záclonu rozhrne. Měl jsem velkou naději, že mi bude dopřáno mluvit se sestrou Leonií; mohl jsem tedy alespoň jednu ze sester sv. Terezičky spatřiti.

Nejprve přišla do hovorny představená. Řekl

Frangaise - Espérance.

(Leonie — Sestra Františka Terezie, salesiánka)

jsem jí svou prosbu. Odpověděla, že není možné mluvit s Leonií. Ukazuje obrázek s podpisy tří jejích sester karmelitek, dodal jsem, že by byl bez podpisu Leonie neúplný. Uznala to a řekla, že donese Leonii obrázek k podpisu.

„Prosím vás, Velebná Matko, dovolte, aby přišla, tak rád bych ji viděl.“

„Není to možné,“ pravila. „Leonie je ze všech sester nejvíce zaměstnána a mimo to by mohla přijít jen v záležitosti velmi vážné.“

„Velebná Matko, nemohla byste v tomto případě učiniti výjimku? Přijel jsem právě jen za Leonií.“ Řekl jsem, že, je-li třeba, i na kolenu budu rád o toto dovolení prositi.

„Nemáme tak tvrdé srdce,“ pravila nato. „Posečkejte chvíli, podívám se. A přijde-li Leonie, můžete s ní mluvit, jak dlouho si přejete.“

Po několika minutách vstoupila jiná sestra do hovorny. Vypadala velmi churavě. Zeptal jsem se jí na jméno a k svému velikému překvapení jsem slyšel, že je to ta, již patří dnešní moje návštěva – Leonie. Je malé postavy, bezvýrazného obličeje; je jí 61 let. Nemá již skoro zubů, ale má milé a dobrotivé velké černé oči, laskavý úsměv; je velmi sympatická a neoby-

čejně milého chování. Člověk ihned pochopí, proč ji vždy otec jmenoval „moje dobrá Leonie“. Je vtělená dobrota a láska.

S velkým zájmem se vyptávala na náš spolek, na počet jeho členů; byla velmi překvapena mou zprávou, že spolek měl již v prvních osmnácti měsících téměř 200.000 členů. Vyprávěl jsem jí o stálé novéně, která se koná v Chicagu každé úterý; během odpoledne a večera se pobožnost sedmkrát opakuje, aby se všichni lidé mohli vystřídat. Často čekají v dlouhých řadách i několik hodin před kostelem, až na ně přijde. Ukázal jsem jí též relikviář, který jsem dostal pro svatyni; má podobu růžové ratolesti. Každá růže obsahuje relikvii. Při tom jsem jí poprosil, aby podepsala obrázek. Učinila tak ráda.

Nato jsem se jí zeptal, není-li jí někdy smutno a líto, že je zde daleko od svých sester, tak sama.

„O ne, důstojný pane,“ pravila. „Jsem, kde mne Pán Bůh chtěl míti. A nenásledovala bych své svaté sestřičky, kdyby mi bylo líto plnit vůli Boží. Ovšem, někdy si připadám poněkud osamělá, ale Malá květinka mi pomáhá se usmívati.“

„Nelitujete, ctihodná sestro, že nemůžete žít na karmelu? Myslím, že kdybych měl sestru, která je uctívána jako světice, a kdybych měl ještě tři sestry, žijící v jednom a témže domě, že bych přece jen litoval, že nemohu s nimi žít v témže klášteře a v téže řeholi.“

„Nelituji ničeho, důstojný pane. Neměla jsem povolání pro karmel, nýbrž pro řád Navštívení. A místo lítosti cítím hlubokou vděčnost k Pánu Bohu za to, že mne povolal do řádu Navštívení, který tolik miluji.“

„Sv. Terezie vám jistě vyprosila hojných milostí?“

„Ano, mnoho, velmi mnoho a jedna z největších je právě ta, že mi chrání moji lásku k řádu Navštívení.“

Poprosil jsem ctihodnou sestru, aby něco vzkázala americkým ctitelům sv. Terezie Ježíškovy.

Bez zdráhání a dlouhého přemýšlení odpověděla: „Řekněte všem, že chtějí-li se líbiti Terezičce, musejí býti pokorní, jako ona byla. A pokornými se staneme, budeme-li se často modlit: ‚Ježíši, tichý a pokorný srdcem, učiň srdce naše podle srdce svého.‘ Budme jisti, že nebudeme pyšní a vysokomyslní, budeme-li

tuto střelnou modlitbu často upřímně opakovati.“

Leonie se rozloučila. Děkoval jsem Bohu za milost, že mi popřál mluvit se všemi sestrami sv. Terezie Ježíškovy.

PETR,
*SAKRISTÁN A VĚRNÝ STRÁŽCE HROBU
MALÉ KVĚTINKY.*

Jmenuje se Petr Derrien, ale, je-li o něm řeč, neuslyšíte ho jinak pojmenovat, než „dobrý Petr“. Je to malý, přívětivý muž. Je sakristánem na karmelu; připravuje mešní roucha, víno a vodu ke mši svaté a rozsvěcuje svíce. Ráno ho uvidíte prvního a večer posledního v kostele. Dobrotivě odpovídá na všechny otázky poutníků. Mluví-li o Malé květině, říká „naše malá Terezie“; Pavlinu jmenuje „naše Matka“. V den svatořečení sv. Terezie Petr měl velmi na pilno. Toho dne bylo na karmelu slouženo 160 mší sv. a Petr všecko sám připravoval. Kardinál Vico, vida jeho horlivost a vzorný pořádek, poznamenal: „To je sakristán, který skutečně něčemu rozumí.“

Roku 1904 Petr těžce onemocněl. Lékaři se vzdali vší naděje v jeho uzdravení. Ve své nesnázi se Petr obrátil o pomoc k sv. Terezii Ježíškově a byl na její přímluvu okamžitě uzdraven. Z vděčnosti vykonal pouť do Lisieux k hrobu světice, kde se dlouho a zbožně modlil. Poděkovav vroucně své záchránkyni, ode-

*Petr-Marie Derrien, sakristán,
který opatruje hrob sv. Terezie Ježíškovy.*

bral se do kláštera, aby Matce Anežce sdělil radostnou tu událost. Později se též zúčastnil pouti do Říma, kde byl přijat sv. Otcem

Piem X. v soukromé audienci. Terezička byla jistě s ním, jinak by byl tento prostý muž stěží došel tak velikého vyznamenání. Sv. Otec vzal hlavu Petrovu do svých rukou a řekl: „Důvěřuj, synu, a Bůh ti požehná.“

Sotva se Petr vrátil do Francie, byl mu od Pavliny doručen dopis, v němž mu nabízela záviděníhodnou službu – strážce hrobu sv. Terezie Ježíškovy. Udělat Petr při své návštěvě na karmelu na Pavlinu velmi dobrý dojem. Petr radostně přijal nabízený úřad. Jak byl šťasten, že smí střežiti hrob světice, udržovati jej v pořádku a opatřovati jej stále čerstvými květinami! Když po svatořečení byly ostatky sv. Terezie Ježíškovy přeneseny do kostela, byl Petr ustanoven sakristánem kostela na karmelu. Úřad svěřený vykonává s takovou svědomitostí, že ho má každý rád. Ctihodné sestry mu ve všem důvěřují a říkají mu „náš dobrý Petr“.

Pro tuto dětinnou důvěru, jakož i pro známou oddanost ke klášteru byl Petr Darrien vyvolen, aby nesl praporec lisieuxských poutníků, kteří putovali k blahořečení Malé květiny do Říma. Při veřejné audienci, kdy sv. Otec kráčel mimo Petra-praporečníka, zvolal

tento hlasitě: „Sv. Otče, račte požehnati, prosím, můj prapor.“ Sv. Otec stanul překvapen, dotkl se praporu a řekl: „Ale to je pěkný prapor.“ Nato jej požehnal a dal Petrovi prsten k políbení.

Poznal jsem Petra hned při prvním vstupu do sakristie; četl jsem totiž o něm již dříve. Řekl jsem: „Vy jste Petr, není-liž pravda?“

„Ano, otče, ale nepamatuji se, že bych vás byl kdy viděl.“

„To věřím, poněvadž přicházím z Ameriky, z Chicaga.“

Podíval se překvapen, že jej znám. Když jsem mu připomenul jeho prosbu o požehnání praporce, zazářil mu obličej radostí a od té chvíle jsme byli přátelé. Udělal pro mne vše, co mu bylo jen možné. Mši sv. jsem mohl sloužiti i na hrobě světice; sám mi při ní přisluhoval.

„Dobrý Petře,“ pravil jsem mu jednoho dne, „vím, že bych nenašel lepšího průvodce, nedovedl byste mne na hřbitov? Byl jste tam přece strážcem hrobu Tereziina.“

S radostí se nabídl, že mne tam dovede; šli jsme hned odpoledne na hřbitov, který je od města dosti vzdálen. Cestou mi vyprávěl, že

po 15 let, pokud zde tělo světice odpočívalo, chodil touto cestou čtyřikrát denně. Nejprve jsme zašli k hrobu rodičů sv. Terezie. Po smrti otcově bylo tělo matčino převezeno z Alençonu do Lisieux; od té doby oba zde odpočívají vedle sebe. Hrob zdobí jednoduchý, masivní kříž s nápisem: „Rodina Martinova“. Dole pod nápisem jsou vyryta slova: „Pokolení spravedlivých jsou požehnána.“ Poklekli jsme k modlitbě; bylo mi však, jako bych se modlil k nim, nikoli za ně.

Jednoho dne po mši sv. mi řekl Petr: „Důstojný pane, ukáži vám něco, co jen málokdo vidí.“ Vešli jsme do sakristie. Petr, nařídív mi, abych mluvil co nejtišeji, vedl mně k malým dveřím, které jsou nyní zapečetěny. Je na nich nápis: „Terezie Martinová, opouštějíc svého otce naposledy, vstoupila těmito dveřmi na karmel.“

Prošli jsme dvířkami do jiné sakristie, která je jen slabou zdí oddělena od klausury sester. Ve zdi je otáčecí skříň. Do ní, jak mi Petr vyprávěl, sestra sakristánka vkládá vše potřebné ke mši svaté. „Otočím skříň, vyndám vše, a po odsloužení mše sv. zase takto vrátím,“ vysvětlil mi. „Jak víte, důstojný pane, byla

i Terezie sakristánkou. Tisíckrát se dotkla této páky, aby skříňku otočila a vložená roucha z ní vyndala.“ Políbil uctivě páku; následoval jsem jeho příkladu.

„Odpoledne vám, důstojný pane, ukáži ještě něco. Je to jedinečná věc na světě, převeliké ceny. Nedal bych ji za nic na světě.“

„Co je to, Petře?“ tázal jsem se se zájmem.

„Mějte, prosím, strpení, odpoledne pro vás přijdu do noclehárny a zajdeme do mého pokojíku, kde vám to překvapení ukáži.“ Moje zvědavost tím jen vzrostla, ale víc jsem na něho nenaléhal.

Odpoledne přišel Petr pro mne a cestou mi vyprávěl: „Jak víte, byl za života sv. Terezie v klášterní zahradě růžový keř. Rostl v jeskyňce Panny Marie, kde se Terezie často modlívala. Zde sbírala růžové lístky, aby jimi ozdobila sošku Jezulátka. Když se kaple zvětšovala, byl keř vykopán. Poprosil jsem matku Anežku, aby mi ho dala. Ptala se, co s ním budu dělat. Zamlčel jsem svůj úmysl, ale slíbil jsem, že ukáži hotovou věc. ‚Vezměte si tedy keř, vím, že nikdo by si jej více nevážil!‘ Měl jsem velkou radost. Dal jsem se ihned do práce a věnoval jsem jí všechnen volný čas. Po velké

námaze jsem ji s pomocí Boží šťastně dokončil. Uvidíte hned můj poklad.“

Vstoupiv do pokoje, spatřil jsem nejprve nádherný kříž, postavený na mohutné hoře Kalvarii. A Petr, ukazuje naň, pln lásky řekl: „Toto je můj poklad!“ Před křížem stálo klekátko a hořelo několik lampiček. Poklekli jsme a krátce se pomodlili.

Potom mi vysvětlil, jaká to byla práce, než z růžového dřeva zhotovil kříž. Obdivoval jsem jeho námahu i trpělivost. Zpozoroval můj zájem. „Nezávidíte mi, důstojný pane, můj poklad?“ Byl jsem překvapen, že uhodl moji myšlenku. Záviděl jsem mu opravdu.

„Jak jistě víte,“ pokračoval Petr, „odpočívá tělo sv. Terezie právě na tomtéž místě, kde stál dříve růžový keř. Ctihodné sestry říkají, že můj kříž je obdivuhodný.“ Ukázal mi ještě jiné relikvie: hlínu z hrobu světice, částechku dřeva z její rakve, a také hedvábnou látku a stříbrnou stužku, jimiž byly zavinuty ostatky Malé květiny, když byly přenášeny ze hřbitova do kostela. „Důstojný pane, vidím, že jste velký ctitel sv. Terezie, proto si vezměte, prosím, tyto památky pro svatyni v Chicagu.“

Byl jsem hluboce dojat jeho velkomyslností

a vřele jsem děkoval. Dobrý muž upřímně želel, že nemá i dva kříže, aby mi jeden dal.

„A udělal jste jen jeden kříž?“ zeptal jsem se.

„Ano, a spotřeboval jsem celý keř. Zbytky dřeva jsem dal ctihodným sestrám, které z nich zhotovily různé památky a mají je ve veliké úctě.“

Vídali jsme se s Petrem denně. Přisluhoval mi vždy při mši sv. Několikrát jsme také spolu večereli v noclehárně, kde jsem dosud bydlel.

V předvečer mého odjezdu z Lisieux mě překvapil žádostí. Chtěl ještě jednou viděti obrázek našeho kostela v Chicagu se zástupem věřících, kteří před ním čekají na pobožnost. Rád jsem mu vyhověl a přinesl obrázek ze svého bytu. Hleděl naň dlouho a vážně. Pojednou řekl: „Není-liž pravda, otče, všichni tyto lidé by si vážili mého kříže a uctívali jej?“

„Zajisté, milý Petře. Bylo by to nádherné, modliti se před tímto obrazem Spasitele.“

„Viděl jsem, že se vám kříž líbí. Přemýšlel jsem mnoho o tom, co činiti. Nebudu snad již dlouho živ a kdož ví, kdo po mé smrti kříž dostane. Příbuzným jej nedám. Snad by byl zakrátko i zanedbán. V soukromém domě by nepřispěl mnoho ke cti sv. Terezie. I v klášteře

by byl uctíván poměrně malým počtem lidí. Dám-li však kříž vám, důstojný pane, vím, že jej šťastně dovezete do Chicaga, kde přinese tisícero násobné požehnání množství lidí, kteří se před ním budou modlit. Zeptám se ještě Matky Anežky, mohu-li jej darovat. Promluví o tom i s Terezičkou na jejím hrobě a zítra vám řeknu své rozhodnutí.“

Dovedete si představit, s jakým překvapením jsem naslouchal jeho slovům. Nemohl jsem uvěřit svému sluchu. Nikdy bych se byl neodvážil o to požádati.

Sotva jsem se dočkal rána. Právě jsem se připravoval ke mši sv., když bylo zaklepáno na dveře. Služebná donesla obálku, na níž bylo napsáno: „Odevzdejte ihned důstojnému pánu Dolanovi, karmelitánovi.“ Na vloženém lístku jsem četl: „Rozhodl jsem se darovati vám svůj největší, jedinečný poklad. Jsem velmi potěšen, že vám jej mohu dát. Pomodlete se za mě, prosím, dnes při mši svaté. Petr.“

Byl jsem radostí v sedmém nebi, že se tato jedinečná zvláštnost stala majetkem naší národní svatyně. Poděkoval jsem Petrovi co nejvřeleji. Byla to od něho veliká oběť. Nedovedl ji také úplně zakrýti; smutek se zračil v jeho

tváři. Domlouval jsem mu, vida jeho pohnutí, aby si kříž ponechal, že je to od něho příliš veliká oběť.

„Ne, ne, dávám jej rád. Bude mi jen trochu chybět, protože jsem tak na něj přivykl. To už je lidské.“

Odpoledne mne Petr doprovodil na nádraží. Pečlivě zabalený kříž mi dal až u vlaku. Až dosud bylo krásné počasí, ale v den mého odjezdu byla obloha zamračena a drobně pršelo.

„To je škoda, Petře, že právě dnes prší.“

„Ano,“ řekl Petr s úsměvem a při tom mi udělal poklonu, jaké se mi v životě snad dosud nedostalo. „Ano, otče, vy odjíždíte a Lisieux pláče!“

NÁVŠTĚVOU
U PANÍ JANY QUERINOVÉ,
SESTŘENICE MALÉ KVĚTINKY.

Dnes vám chci, milí přátelé, vyprávěti o návštěvě, kterou jsem učinil sestřenici sv. Terezie, paní Janě Querinové. Querinová bylo dívčí jméno paní Martinové. Jana byla dcerou bratra matky svaté Terezie, který měl dvě dcery: Marii a Janu. Marie se stala karmelitkou a zemřela před několika roky. Navštívil jsem tedy mladší dceru Janu.

Jana byla nejen sestřenicí Malé květinčky, ale i její družkou při hrách a spolužákyní. Když Terezie zesílila, že mohla navštěvovati ústav benediktinek, změnil se její dosavadní denní pořádek. Posluhovačka ji každého rána doprovodila k lékárně strýcově, kde se k ní přidružila Jana s Marií. Všechny tři společně chodily do školy i ze školy.

Seznámil jsem se i s posluhovačkou, která Terezii doprovázivala. Vyprávěla mi příhodu, která jasně charakterisuje povahu Tereziinu. „Šly jsme jednou kolem pracujících dělníků; bylo to po prvé v životě, kdy Terezie uslyšela

klíti. Maličká byla všechna ustrašena. Pomodlila se rychle střelnou modlitbu a obrátila se ke mně se slovy: „Nesmíme tyto ubohé lidi odsuzovat. Nedostalo se jim takového vychování jako nám a snad také ne tolik milostí. Zaslouží třeba více soucitu než myslíme.““ Vidíte, milí přátelé, Terezie se již v nejútlejším věku cvičí v milosrdenství a lásce, v níž později dosáhla tak vysokého stupně dokonalosti.

Vraťme se však k sestřenici Janě. Jak již řečeno, byla družkou Tereziččinou i při hrách. Otec Janin měl pro letní pobyt vilu na pobřeží blízko Drauville. Terezie si tam o prázdninách denně hrávala s oběma dívkami. Poslyšme, co o tom píše v „Dějinách duše“. Neupozorňuji na krásnou část této knihy jen snad proto, že se týká dámy, o níž vyprávím, nýbrž hlavně proto, že v ní tak plně vycitujeme Tereziinu vroucí lásku k Bohu. Píše: „Za osm dní po tom, kdy jsem přijala závoj, měla svatbu sestřenice Jana s doktorem La Nèelem. Když přišla po prvé po svatbě do hovorny a vypravovala, jakými pozornostmi zahrnuje svého chotě, hluboce mě to dojalo. Pomyslíla jsem si: „Nikdy se nesmí říci, že světská paní činí více pro svého manžela, pouhého to smrtelníka, než já pro

svého milovaného Ježíše.‘ Pronikla mne nová horlivost i snažila jsem se více než kdy jindy, abych se ve všem líbila nebeskému Snoubenci, Králi králů, který mne Sobě zasnoubil.“

Jana bydlí v Lisieux nedaleko kláštera. Chtěje ji tedy navštívit, požádal jsem dobrého Petra, aby mne doprovázel. S dámou byl velmi dobře znám. Po zazvonění jsme byli uvedeni služebnou do přijímacího pokoje v I. patře. Z oken pokoje je překrásný pohled do zahrady. Pokoj byl přepychově zařízen. Podlaha byla pokryta bohatými koberci, na stěnách visely nádherné a drahocenné malby. Tato nádhera, krása a umění v normandském domě mě opravdu překvapily.

„Jaký rozdíl v prostředí života dvou příbuzných! Na jedné straně takový přepych, na druhé úzká, chudičká cela,“ šeptal jsem Petrovi.

Ten přisvědčil a dodal: „Nyní však je Terezie mnohem bohatší, neboť je v nebi.“

„Myslíte, že Jana do nebe nepřijde? Není hodná? Zpyšněla snad pro svoje bohatství?“

„To ne. Je velmi hodná a pokorná, jak se o tom sám přesvědčíte. A nikdo v Lisieux neprokazuje chudým tolik dobrodiní, jako právě

ona. Ale její místo jistě nebude tak blízko trůnu Božího jako Tereziino.“

Vyhlédli jsme z okna a Petr mě upozornil na dámu, která se procházela s dítětem po zahradě.

„To je ona,“ pravil. Byla to Jana Querinová.

„A děvčátko?“ ptal jsem se.

„To je sirotek, kterého přijala paní doktorková za vlastní po smrti svého manžela.“

Právě k ní došla služebná a oznámila asi náš příchod. Spěchala ihned do domu. Do hovorny však hned nevešla a Petr dobře tušil, že se šla upravit. Když po chvíli vstoupila, omlouvala se, že nás nechala tak dlouho čekat. Neočekávala nikoho, byla proto jen v domácích šatech a musela se převléci.

Je to milá, asi šedesátiletá dáma, malé, slabé postavy, dobrotivých očí. Vlasý jí sice prokvétají, ale v růžových tvářích nemá dosud ani jediné vrásky. Byla černě oblečena. Přijala nás velmi srdečně a jednala s námi přívětivě. Petr mě představil jako širitele úcty k sv. Terezii Ježíškově v Americe.

„Jak vznešený to úkol,“ pravila.

Sdělil jsem jí, že jsem nepřišel jen ze zvědavosti, abych poznal sestřenici sv. Terezie, nýbrž, že jsem toužil promluvit s ní a získati

informace, kterých bych rád použil pro knihu, již chci napsati. Pověděl jsem jí též, že jsem již také navštívil sestry Malé květinčky.

Katedrála sv. Petra v Lisieux.

„Mluvil-li jste s nimi, důstojný pane, pak jsem jista, že vám nebudu moci pověděti nic nového, ale jsem ochotna zodpověděti všechny otázky, které snad ještě máte o naší milé světici.

„Milostivá paní, často jste si hrávala s Terezičkou?“

„Ó, ano, stokrát v této zahradě,“ odpověděla, ukazujíc rukou po zahradě.

„Nebyla při tom někdy Terezička hněvivá?“

„Nikdy,“ odpověděla rozhodně. „Za celou dobu, co jsme se znaly, se nikdy nehněvala, ačkoliv byla hodně temperamentní, když přišla do Lisieux. Malá květinka sama doznává, že jako dítě často ztratila sebevládu. To se stávalo ovšem dříve, před jejím ‚obrácením‘, jak sama tu dobu jmenuje. Byla jí asi čtyři léta.“

„Hrála si také tak horlivě a s celou duší, jako si hrají jiné děti?“

„Důstojný pane, byla jsem starší než Terezie. Hrávala si více s mojí sestrou Marií; ale musím říci, že Terezie, právě tak jako Marie, nedbala mnoho o hry.“

„Co tedy dělaly v zahradě, když si nehrály?“ ptal jsem se překvapen.

„Ony si hrály, ale svým způsobem. Hry jejich byly rázu náboženského. Sloužily mši, zpívaly nešpory, dávaly požehnání, nebo si hrály na poustevníky.“

„Bývaly vždy tak vážné a slavnostní při svých hrách?“

„Ó, ty nedělaly nikdy dlouhé obličejy při takových hrách. Naopak, byly vždy veselé. Terezie nikdy nebyla smutná. Můj otec jí říkal: ‚Můj malý sluneční paprsku!‘ Byla to

radost viděti ji usmívající se. Přesto však byla velmi rozvážná. Každý poznal, že je ponořena v hluboké myšlenky.“

Vzpomněl jsem na jejich společné cesty do školy a zeptal jsem se paní Jany, nepříhodilo-li se jim někdy něco zvláštního.

Vzpomínala chvíli. „Právě mi napadá, důstojný pane, něco veselého. Šly jsme jednou ze školy; Terezie a Marie si chtěly již po cestě hrát na poustevníky. Obě sklopily oči. ‚Veď mne,‘ pravila Terezie k Marii, ‚já zavru oči.‘ ‚Já je zavru také,‘ odpověděla Marie. Šly tedy tito dva poustevníčkové se zavřenýma očima, vedouce se za ruce. Slepá vedla slepou. Daleko však nedošly; vrazily tak nešťastně do ovocnářského stánku, že převrhly stůl a ovoce se rozkutálelo po zemi. Majitel se velmi rozhněval. Oba poustevníci otevřeli oči, a když spatřili blahodárny účinek svého poustevničení, dali se co nejrychleji na útěk.“

„Terezička na vás jistě nezapomněla a hodně vám pomáhá?“

„Ano, mnoho, velmi mnoho mi již vyprosila. Členům své rodiny však hmotně nepomáhá; těm posílá pomoc duchovní. Mně na příklad dala bohatství, ale to mne netěší. Sestra

i muž jsou mrtvi. Přijala jsem proto sirotka, abych měla někoho ve stáří a nebyla v tomto velkém domě tak osamocena. Ale Terezie mi přece dala něco, co je větší než bohatství. Je to milost, že jako ona hledám a modlím se více o statky nebeské než pozemské. Jsem jí za to vděčna a nic jiného od své svaté příbuzné nežádám. Mimo to se mi zdá, že od své smrti je mi stále nablízku. Je mi to velkou útěchou.“

Vyprosil jsem si i její podpis, k němuž připsala: „Nezapomeňte na mne, prosím, při mši svaté. Členy vašeho spolku prosím též o dobrotivou vzpomínku v modlitbě.“

Když jsme opustili dům, pravil Petr: „Neřekl jsem, důstojný pane, že je paní Jana milá, prostá a pokorná?“

„Měl jste pravdu. Má vše, co by člověk jen od příbuzné světice mohl očekávat.“

NÁVŠTĚVA
U MATKY FRANTIŠKY SÁL.,
BENEDIKTINKY,
UČITELKY SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY.

V této kapitole vám chci povědět něco o návštěvě u milé matky Františky Sál., benediktinky v Lisieux. Tato šťastná řeholnice pět let vyučovala Malou květinu a připravovala ji též na první sv. přijímání. Je již velmi staříčká a slabá.

Vyhledal jsem klášter benediktinek, který Terezie navštěvovala v letech 1881–1886. Ve školní kapli je na mřížce, kde se přikleká k sv. přijímání, pamětní deska s nápisem: „U této mřížky přijala Terezie Martinová první sv. přijímání dne 8. května 1884.“ Ve škole je také malá oratoř, kde jsou vyloženy různé památky na Terezičku: její závoj k sv. přijímání, učebnice a slohové úlohy, křížek, který Terezie přivezla své učitelce z Říma. Je tam také stolek, u něhož Terezie sedávala. Vyryla na něm monogram, nikoli svůj, nýbrž monogram blahoslavené Panny Marie.

Prohlédnuv si všechny vzácné drobnosti,

poprosil jsem sestru vrátnou o rozmluvu s matkou Františkou. Po malé chvilce čekání v hovorně byla odhrnuta záclona na mříži a přede mnou stála učitelka Malé květinčky. Přes svoje vysoké stáří a slabost byla velmi laskavá a ochotna se mnou promluvit. Bylo jí 40 let,

Opatství benediktinek v Lisieux, kam chodila Terezička do školy.

když Terezii vyučovala. Od té doby uplynula doba nových čtyřiceti let. Připravil jsem si papír a tužku a prosil jsem matku Františku, aby mluvila pomalu, poněvadž neznám dobře francouzsky a chci si rozmluvu poznamenati.

Odpověděla s úsměvem, že i kdyby něchtěla, musí mluvit pomalu, neboť nemá již skoro žádné zuby. Bylo tomu opravdu tak.

Tázal jsem se: „Považovala jste, ctihodná matko, Terezii za obyčejnou žákyni, nebo jste na ní pozorovala něco zvláštního?“

„V něčem byla jako ostatní, v jiném však se již tehdy lišila od ostatních dívek. Byla velmi nadaná a inteligentní. Když k nám přišla v osmi letech, daly jsme ji do třídy, kde byly žákyně o 4–6 roků starší. S počátku ji ovšem některé v učení předstihly, zanedlouho však byla Terezie první ve třídě. Dostala-li někdy výjimečně také méně pěknou známku – to však se stalo velmi zřídka – pak ji nebylo možno potěšiti. Ne snad z pýchy, ale protože věděla, že bude tatíček zarmoucen, až známku uvidí. Byla též neobyčejně poslušná. S přesností plnila i nejmenší nařízení. Příkladná byla i její zbožnost. Nejraději by byla mluvila jen o Bohu a svatých.“

„Nepřišlo vám nikdy na mysl, že Terezie bude svatou?“

„Ó, ne, důstojný pane! Nemyslíme na to u dítěte osmi nebo devítiletého. Bylo však zřejmé, že toto dobré dítě nikdy neztratilo

křestní nevinność. Vzpomínám si, že i jiná sestra se mě jednou ptala, pozorují-li andělský výraz tváře naší Terezie, a dodala: „Pěkné oči u dítěte lze často viděti, ale toto má nebe v očích.“ Byly jsme si vědomy, že máme v Terezii poklad. Tehdy jsme ovšem právě jeho ceny neznaly.“

„Nemohla byste mi, ctihodná matko, říci něco z jejího školního života?“

„S radostí,“ odvětila laskavě matka Františka. „Mám ještě v živé paměti, že nikdy nemilovala hřiště. Zahrada s květinami a zpěvným ptactvem jí byla milejší. Nejmilejší jí však byla kaple. Ve volném čase vyhledala častěji sestry a bavila se s nimi o řeholním životě. Radívala se s nimi i o duchovních věcech. Jednou mě překvapila otázkou „Jak se koná rozjímání?“ Vysvětila jsem jí to: „Při rozjímání rozmlouváme s Bohem v srdci, jako to dělají kněží a řeholníci.“ Není to podivné, ptá-li se takto osmileté dítě?

Náboženství a církevní dějiny byly jejími zamilovanými předměty. Z nich dostávala vždy první cenu. Katechismus uměla velmi dobře. Ve věcech duchovních vůbec projevovala velkou znalost. Prosila tak rozumně o radu nebo

o vysvětlení náboženského problému, že ji pan katecheta nazýval „malým doktorem theologie“. Měla zvláštní pochopení pro vnitřní život.“

„Měly žákyně rády malou Terezii?“

„Byla miláčkem sester, ale spolužákyně jí neměly rády. Záviděly jí její duševní převahu a mimo třídu jí často dávaly najevo nelibost. Byla vždy poslušná, proto nikdy nebyla trestána. To ovšem k zvýšení její popularity nepřispělo. Jak to již u dětí bývá, využijí rády nepřítomnosti učitelovy, aby v malé chvíli ztropily nějakou rozpustilost. Terezie byla doma poučena, že takové chování není sice hříchem těžkým, ale že Pán Bůh má větší zalíbení v dětech poslušných; proto se nikdy k rozpustilým nepřidala. Její přesnost a mlčelivost byla pro rušitelky pořádku tichou výčitkou a udělaly jí mnoho nepřátel.

Poslušnost a touha, ve všem se Pánu Bohu líbiti, byly tedy hlavní příčinou její neoblíbenosti. Již jsem se zmínila, že Terezie nemilovala her. K společným hrám byla konečně i příliš slabá. Zúčastnila-li se jich přece, brzy cítila, že jen překáží. Ostatní dívky se jí pro její neobratnost smávaly. Tak se dětem den ode

dne odcizovala. Proto se obyčejně ve volných chvílích učila katechismu.

Terezie však potřebovala přátel, neboť byla velmi citlivá. Přítelkyněmi jí byly dvě mladé, vážné dívky. Píše o tom v „Dějínách duše“: „Zvolila jsem si dvě dívky svého věku za přítelkyně. Jedna z nich musela z nějaké příčiny odejít a zůstala po několik měsíců doma. Jak jsem se radovala, když zase přišla. K svému bolestnému překvapení jsem vycítila, že má pro mne jen lhostejný pohled. Přesto jsem jí nepřestala milovat a modlila jsem se za ni. Bůh mi dal upřímné srdce; koho jsem si jednou zamilovala, toho jsem milovala provždy. Ó, jak jsem Pánu Bohu vděčná, že mi dal tak záhy okusiti hořkost lidského přátelství. Jak by mohlo býti srdce spojeno s Bohem, kdyby jen lpělo na světě?“

Vidíte, milí přátelé, jak žárlivě střežil Pán duši Malé květinčky. Chtěl míti celé její srdce. Nic z něho nemělo patřiti tvorům.

Proto ty vnější nezdary Malé květinčky. Svědomitost a věrnost v povinnostech a neschopnost ke hrám postačily, aby jí družky nemilovaly. Terezie však byla stále milá, dobrotivá, a trpělivě snášela výpady svých družek. Tyto jí

měly vlastně v srdci rády a obdivovaly jí, ale žárlivostí zaslepeny, nepoznaly pravé její ceny.“

Chtěl jsem slyšeti nějakou příhodu z vyučování, abych ji mohl v knize uveřejnit.

Matka Františka okamžik přemýšlela; potom vyprávěla: „Jedna ze sester vykládala žákyním o osudu dítek, které zemřely bez křtu svatého. Při výkladu si všimla sklíčenosti Terezie Martinové. Když sestra skončila, zvedla Terezie ruku a zeptala se: ‚Ctihodná sestro, miluje Pán Bůh všechny duše?‘ Sestra odpověděla: ‚Ovšem, všechny miluje.‘ ‚Miluje také duše malých dětí?‘ ‚Ano, milé dítě.‘ ‚Jak může tedy ty ubohé děti trestati, když nikdy nezhřešily?‘

Sestra jí vysvětlila, že je Pán Bůh netrestá. Přijdou do nebe, ale nevidí nikdy Pána Boha. To Tereziii neuspokojilo. Chvíli o tom přemýšlela a pak řekla: ‚Ctihodná sestro, kdybych byla Pánem Bohem, ukázala bych se alespoň jednou těm maličkým.‘ “ Později lépe porozumněla tajemství o blaženosti nekřtěných dětí. Z této příhody však vidíte, přátelé, že se známky pozdějšího jejího povolání jevily již v jejím dětském věku. Tato dívenka, která již ve školní lavici myslila na osud nekřtěných

dětí, učila později „Dějiny duše“ všechen svět poznávat nekonečné milosrdenství a dobrotu boží“.

Zahrnul jsem matku Františku tolika otázkami, že byla na ní patrna veliká únava a nemohl jsem ji tedy déle obtěžovati. Poděkoval jsem jí co nejsrdečněji a odcházel jsem, obohacen novými a živými obrazy školního věku Malé květinčky.

Končím tímto vypravování o osobách, které znaly Terezii Ježíškovu za jejího života.

Milí přátelé, učiňte si vlastní závěr o prostředí, v němž se Malá květinčka tak krásně rozvíjela a pro ctnosti se stala nejen miláčkem Ježíšovým, ale i celého světa. Podivuhodná je krása života Malé květinčky, jež nás přitahuje jako vůně růží; hloubka pak a vroucnost její duše nás nutí, abychom modlitbou, častým svatým přijímáním a ustavičným sebezáporem následovali naši drahou světici.

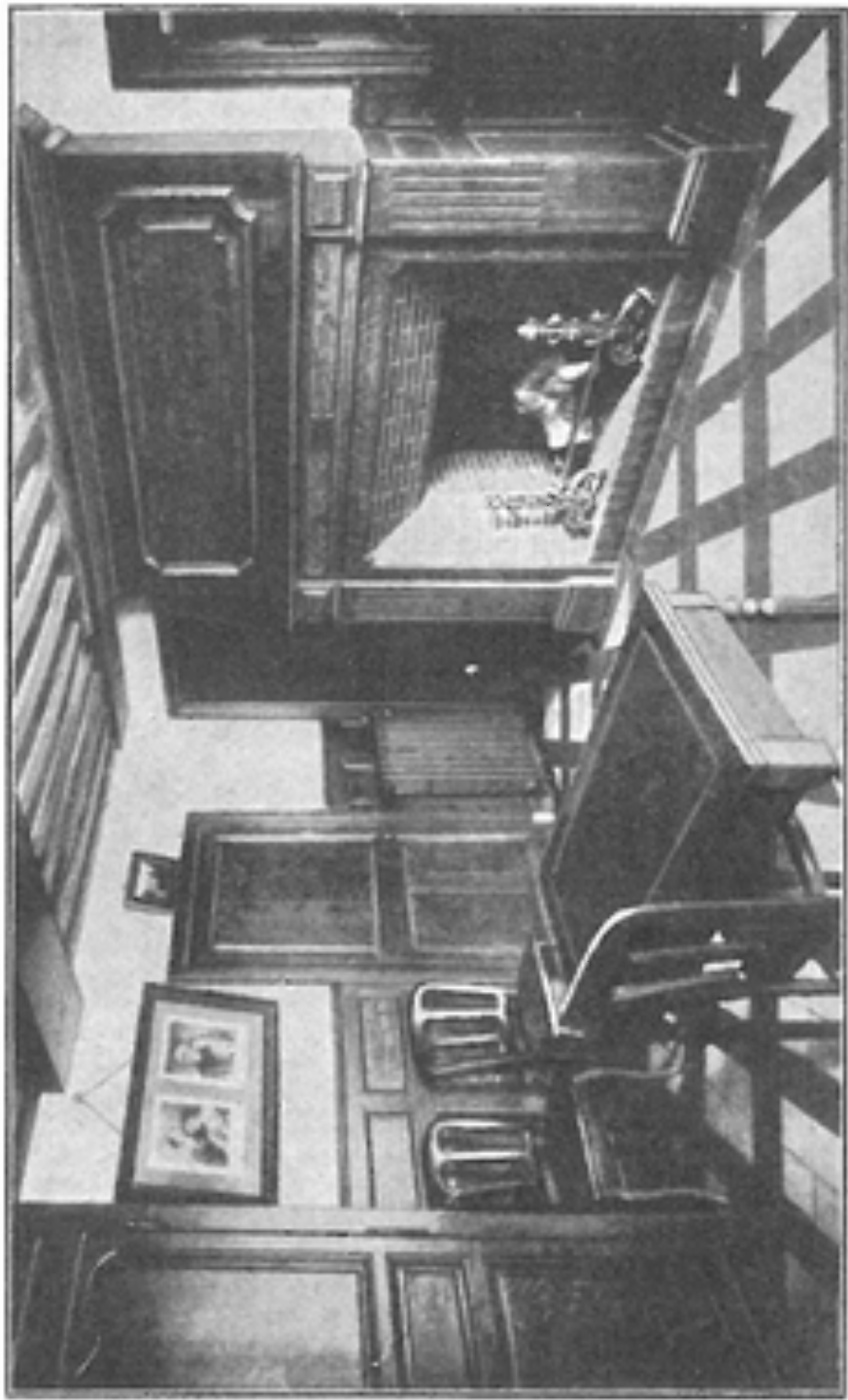
Rodičové jasně vidí, že dobrá náboženská výchova má ohromný vliv na celý pozdější život dítěte; mohou se o tom podrobně dočísti v „Dějínách duše“. Měli by proto použití každého dobrého prostředku, aby svěřené jim děti zbožně a rozumně vychovávali.

NÁVŠTĚVA V BUISSONNETÁCH,
OTCOVSKÉM DOMĚ
MALÉ KVĚTINKY.

Zajisté vás bude zajímati zpráva o domově Tereziině, o němž se často zmiňuje s velikou láskou. Jmenovali jej „Les Buissonnets“, česky „Lesíček“.

Vyšli jsme si tam s Petrem Derrienem jednoho rána po mši svaté. Šli jsme ulicemi poblíž kostela svatého Jakuba. Uzounké uličky vedly na prostranné náměstí, kde Petr odbočil do jedné z postranních uliček; za několik minut jsme se octli u vchodu domu rodiny Martinovy. Pan Martin nemohl zvoliti lepší a klidnější místo pro svou rodinu.

Stiskl jsem zvonek u dveří, a ve chvílce čekání jsem vzpomněl, jak malá Terezie radostně hopkovala přes trávník, aby otevřela dveře, jak jí Pavlina nařídila. Slečna Violetta Castellová, která nám otevřela, je sestrou karmelitky, sestry Alžběty od Nejsvětější Trojice, která zemřela jako novicka; svatá Terezie byla její novicmistrovou. Slečna Violetta přivítala Petra velmi srdečně a k vůli němu vyšla i mně velmi

Předstín v otcovském domě „Buissonnetách“.

laskavě vstříc. Vstoupili jsme se zatajeným dechem; radostně jsem se oddal dojmu, kterým na mne toto překrásné místo působilo. Nic nemohlo být příjemnější a úchvatnější než tento velký, pohodlný, starý panský dům, obklopený se všech stran mořem zeleně. Vrcholky stromů zastiňovaly střechu domu.

Před domem je rozsáhlý trávník se stromy a záhonky. Kolem vládne posvátný klid. Tu a tam se ozve pouze hlas cvrčka nebo slavíka, který si postavil hnízdo v keři šeríku. Není divu, že Marie psala své přítelkyni: „Jsme velmi pohodlně zařízeni v ‚Lesíčku‘. Jaká rozkoš, mít tak krásný a radostný domov a velkou zahradu při něm, která je právě dost veliká, aby si mohla Terezie s Celinou pohodlně hrát.“

Pan Martin nadarmo nepojmenoval pěšinku, vedoucí k „Lesíčku“ – „cesta do ráje“.

Návštěvníci jsou domem zpravidla překvapeni. Je jako nový a moderně stavěn; mohl by dobře býti sídlem zámožné rodině naší doby. Domov Malé květinčky se stal již za 15 let po její smrti cílem četných poutníků. Prohlédl jsem si všechny pokoje, které jsou posvěcené nedávnou přítomností Tereziinou. Nejprve mi

Petr ukázal krb, na nějž Terezie kladla o každých vánocích až do r. 1886 střevíčky pro nadílku. Vzpomíná na to sama takto: „Když jsem přišla po půlnoční domů, věděla jsem, že najdu střevíce, které jsem si postavila na krb, plné drobných dárků jako v letech útlého dětství. Tatínek býval rád svědkem mého štěstí a těšilo jej poslouchati můj jásot při každém novém překvapení, když jsem vybírala dárky z kouzelných střevíců.

Ale přišla hodina, ve které mě Ježíš chtěl osvoboditi od slabostí dětského věku a zároveň mi chtěl odníti i jeho nevinné radosti. Dopustil, že drahý tatíček, zvyklý mne hýčkat při každé příležitosti, projevil tentokrát jakousi nelibost. Když jsem vcházela do svého pokoje, slyšela jsem, jak praví: „Je to přece příliš dětinské pro tak velkou dívku, jako je Terezie; doufám, že to bylo naposledy.“

Ta slova mne hluboce ranila. Celina, znajíc neobyčejnou mou citlivost, mi šeptala: „Nechod' hned dolů. Plakala bys, kdybys nyní prohlížela dárky před otcem.“ Ale nebyla to již tatáž Terezie. Ježíš proměnil její srdce.

Potlačila jsem slzy a rychle jsem sešla do jídelny. Ač mi srdce mocně bušilo, vzala jsem

přece střevíce a začala z nich vesele vybírat předmět za předmětem, záříc štěstím jako královna. Tatínek se smál, všecka jeho nelibost zmizela.“

Nato jsme si prohlédli jídelnu, o níž je v „Dějinách duše“ tolikrát zmínka. Od několika let není poutníkům přístupna, neboť někteří nerozvážlivci ve své touze po relikviích stříhali i látku ze židlí. Skleněnou zdí však se dá dobře přehlédnouti. Nápis na zdi připomíná, že jídelna i nábytek (kulatý stůl a židle) jsou tytéž, jako za života Tereziina.

Zde to bylo, kde před odchodem na karmel naposledy se všemi večeřela.

Na prosbu Petrovu dovolila nám slečna Violetta vstoupiti dovnitř. Jak jsem jí byl za toto privilegium vděčen! Prohlédl jsem si všechna místečka, všechny obrazy a posadil jsem se na každou židli. Vyprosil jsem si dovolení, abych ještě častěji sem mohl přijíti, pokud budu v Lisieux. Svolila ráda. Nepozorován, sedával jsem v jídelně a četl jsem si z „Dějin duše“, jako na př.: „Bylo rozhodnuto, že vstoupím do kláštera 9. dubna 1888. Toho dne se slavil svátek Zvěstování Panny Marie. V předvečer jsme se ještě jednou všichni

shromáždili u rodinného stolu, naposledy jsem tedy zaujala své místo. Jak bolestné je takové loučení! Právě když bychom nejraději zůstali nepovšimnuti, slyšíme se všech stran nejněžnější slova, jako by rozloučení mělo býti ještě bolestnější.“

Můžete si pomyslit, jak hluboce mne dojala slova, když jsem je četl na místě děje. Záhy jsem se se slečnou Violettou srdečně spřátelil. Přisluhovala mi při mši sv., kterou jsem sloužil v bývalém pokoji Tereziččině. Je proměněna v kapli. S jejím svolením jsem se dal u kulatého stolu i fotografovát.

V den mého odjezdu po mši sv. pravila: „Důstojný pane, mám pro vás překvapení. Posnídejte dnes v jídelně.“

Jaká radost! Nikdy bych na to nebyl pomyslel. Toužil jsem jen, aby mne moji spolu-
bratři viděli. Dokonce i pokoj, v němž byla Terezička zázračně uzdravena, mi slečna Violetta ukázala. V tomto pokoji se tedy Malé květince zjevila Panna Maria s líbezným úsměvem na rtech. Byl jsem překonán dojmy. V duši mé vyvstávaly steré myšlenky. Zde se Malá květinka učívala, čítávala, zde spala, hrála si a modlila se. V tomto pokoji maličká

klekávala vedle svého otce a učila se od něho, jak se svatí modlí. Její milovaná „matinka“ ji zde ukládala ke spánku a Terezička se jí po každé ptala: „Byla jsem dnes hodná? Byl Pán Bůh se mnou spokojen? Budou mne andílci obletovati ve spánku?“ Odpověď byla vždy kladná, jinak by byla celou noc proplakala. Nato ji Pavlina políbila a zanechala ji samotnu potmě.

Jedno překvapení stihalo druhé. Na dveřích je napsáno: „V tomto pokoji uzdravila nebeská Královna Terezii z těžké nemoci.“ Oltář stojí na místě, kde bylo lůžko Terezičky, když se jí Panna Maria zjevila. Vedle postele stojí kopie sochy, která pojednou oživila a usmívala se na Terezičku. U nohou sochy čteme slova, kterými Terezie popisuje zázrak: „La Sainte Verge s'est avancée vers moi et m'a souri.“ (Svatá Panna se přiblížila a usmála se na mne.)

Tento pokoj na mne učinil tak mocný dojem, že jsem zde častěji sloužil mši sv. než na hrobě sv. Terezičky. O půl sedmé ráno slečna Violetta vše připravila a při mši sv. mi přisluhovala. Nabídla mi vždy snídani a obyčejně jsem se zdržel skoro dvě hodiny, meškaje v domě nebo se procházeje v zahradě.

V rohu ložnice Tereziiny je okno, jímž je vidět do vedlejšího pokoje, ložnice to otcovy. I tam je vše zachováno, jak to bylo při smrti pana Martina. I lampu, již bylo použito při večeri v den prvního sv. přijímání světice, tu najdeme. Stojí na římse krbu.

V pokoji Pavlinině jsou sneseny hračky Tereziččiny: panny, několik šachovnic, obrázkové knihy, nádržka na vodu pro zlaté rybky, klec, švihadlo. Našli jsme tu i její křížek, stolek a židle. Modlitební kniha, z níž se modlívala, je otevřena na stránce „zpytování svědomí“. Jejím pannám jistě nic nechybělo, neboť je tu několik stolků a různé nádobí, dále kamínka a konečně všechno „kostelní náčiní“ v miniaturním provedení, připomínající její zamilované hry. Je tam vše, čeho se při mši svaté i při požehnání užívá. Za deštivého počasí hrála si v „belvederu“, v prostranném pokoji s velkými francouzskými okny. Tam se také celá rodina denně scházela k duchovnímu čtení. Na stěnách visí zbožné výroky vzorného otce; jsou psány vlastní jeho rukou. Svědčí o jeho svatém životě, proto některé uvedu: „Ó svatá římsko-katolická Církví, matko všech věřících! Bohem vyvolena sjednocuješ

své děti v lásce, že jedno jsme v jednotě víry!“
Jiný nápis: „Mnozí lidé se starají o mnohé věci,
jako by měli žít sto let. Hledají vždy jen
poklady pozemské.“

Nato jsme sešli do zahrady a procházeli se
místy, kde Celina a její sestry běhávaly a si
hrávaly. Na místě, kde Terezie prosila otce
o dovolení ke vstoupení na karmel, stojí nyní
nádherné sousoší; znázorňuje chvíli, kdy Te-
rezička přednáší prosbu. Petr mi sdělil, že se
nemohl dlouho bez slz podívat na sochu, neboť
ve tváři Tereziině se zračí napjaté očekávání
odpovědi, zda bude její prosba vyslyšena.
Ve tváři její čteme i výraz hlubokého bolu nad
zármutkem, který otci působí rozloučení.
I v očích pana Martina je vyjádřen hluboký
žal. Tři dcery již ho opustily, aby vstoupily
na karmel, a nyní ho chce opustiti čtvrtá,
jeho zbožňovaná „princeznička“. Pohledem
obráceným k nebi prosí o sílu, aby dobro-
volně přinesl oběť, kterou Pán Bůh od něho
žádá. Proto spatřujeme v jeho zraku nejen
bolest a odevzdanost, ale i dík za vyzname-
nání, že si Ježíš vyvolil jeho dcery za své
snoubenky.

Toto umělecké dílo předvádí nám živě

skutečnou událost. Bylo to o svatodušních svátcích. Terezička se vrátila s otcem z nešpor. Slunce již zapadalo. Se stromů se nesla večerní píseň ptactva, když si pan Martin se svou princezničkou vyšel do zahrady. Terezička byla rozrušená, v očích se jí chvěly slzy. Došli k lavičce. Otec se na ni láskyplně zahleděl a přivinuv ji k sobě, řekl: „Co je ti, moje maličká? Řekni mi, co tě trápí!“ Slzíc se mu svěřila, že touží se státi řeholnicí a že by chtěla již brzy vstoupiti na karmel. Zpráva tato zdrtila ubohého otce. Jeho pěkný, velký dům se mu zdál pouští. Jeho dcery mu má nahraditi nyní služebnictvo. Na ně má býti odkázán ve stáří! Jako Božský Spasitel vpředvečer svého utrpení cítil i pan Martin, že mu srdce hořem takřka puká. Hořce zaplakal. Brzy se však vzorný tento křesťan vzmužil. Objímaje něžně své dítě-Terezii, ptal se, co ji přimělo k tomu rozhodnutí. Terezička se již uklidnila; upřímně a prostince mu vše sdělila. Pan Martin utrhl bělostnou květinku, kterou srovnal s panen-skou čistotou, kterou Terezička chce přinést Pánu Bohu v oběť. Dal jí k tomu své svolení. Od té chvíle obě srdce se snažila o dosažení vznešeného ideálu a pan Martin učinil vše,

aby odstranil překážky, které ztěžovaly milovanému dítěti vstup do kláštera.

K největším zajímavostem patří jeskyňka v zahradním výklenku. Vše je pravé. Sošky Panny Marie a sv. Josefa sem Terezička sama postavila.

Dík laskavosti slečny Violetty ztrávil jsem zde jedno odpoledne; procházel jsem se zahradou nebo jsem usedl na trávník ponořen v hluboké myšlenky. Ba, jednou jsem seskoro domníval, že slyším na štěrkové cestě kroky Terezičky pospíchající ukázat otci divukrásnou sošku. Zas a zas jsem sáhl po „Dějinách duše“ a na místě děje si přečetl, co Terezička o tom píše.

Byly to pro mne dny radosti. Cítil jsem, jak se těžko budu loučiti. Po mši svaté a po památné snídani u kulatého stolu jsem se rozloučil se slečnou Violettou a krácel jsem k východu. Cestou jsem se však několikrát zastavil, abych ještě naposledy pohleděl na milý ten dům. Když jsem přišel k bráně, musel jsem se znovu obrátit; nemohl jsem se odloučit. Slečna Violetta rozuměla mému bolu. Řekla mi: „Důstojný pane, vím, že zas přijdete a to velmi brzy.“ „Dá-li Pán Bůh, jistě,“ odpověděl jsem a vyšel jsem s těžkým srdcem na ulici. Dnes mi nebyla tato cesta „cestou do ráje“.

NÁVŠTĚVA ALENÇONU,

RODIŠTĚ MALÉ KVĚTINKY.

Cesta z Paříže do Alençonu trvá celý den. Nebylo mi těžko naléztí rodný dům Tereziččin; stojí v ulici sv. Blažeje. Ačkoliv vypadá pěkně, jest jednoduchý a zdaleka ne tak prostorný jako dům v Lisieux. Tereziin domov nemá vpředu zahrady, nýbrž se vchází z ulice přímo do domu.

Zazvonil jsem. Objevila se dobře známá paní Grantová, choť jednoho z nejprvnějších konvertitů, obrácených přímluvou Malé květiny. Pan Grant byl před svým obrácením členem spojených svobodných církví v Lochranze u Arran ve Skotsku. Historie jeho obrácení je velmi poučná, dočtete se o ní v „Dějínách duše“. Když byli pán a paní Grantovi pro své přestoupení ke katolické Církvi z vlasti vypuzeni, vykonali pout do Lisieux. V tom čase hledala Pavlina správce pro rodný dům v Alençonu. Náhodou slyšela o Grantových a svěřila jim správu domu. Velmi mne těšilo, že jsem poznal tuto první konvertitku, o níž jsem v mládí tolik četl. Je to milá, starší dáma, šedo-

vlasá. Laskavý její úsměv jí dobře sluší. Poznám jsem v životě již mnoho ctitelů sv. Terezie Ježíškovy, ale nikdo při vyslovení jejího jména tak nezazářil, jako paní Grantová. Má v ní skálopevnou důvěru. Doufá, že Terezička obrátí i její krajany, „neboť při naší poslední návštěvě v Lochranze,“ pravila, „přijali nás velice laskavě, kdežto před tím nás zasypávali pomluvami a hanou. Modlete se, prosím, také za jejich obrácení,“ končila paní Grantová cestou z kaple.

Je to malounek pokojík, v němž se Terezička narodila. Kolik vzpomínek vyvolal ve mně krátký nápis na zdi: „Dne 2. ledna 1873 se narodila v tomto pokoji sv. Terezie Ježíškova.“ Myslela její matka v této noci na budoucnost svého dítěte? Víte snad, že matka za dva dny po křtu sv., kojíc malé robátko, uviděla pojednou svatozář nad jeho hlavičkou a za několik dní nato slyšel otec, nakláněje se nad kolébkou, děťátko zpívat? Skutečně! Terezie se stala jednou z největších pěvkyní lásky boží, neboť jejímu zpěvu, t. j. jejím slovům o milosrdenství a dobrotě boží, naslouchá celý svět.

Při spatření tak drahého mi místa tanulo mi

na mysli vše, co jsem slyšel o zbožné matce Tereziččině. Zemřelať v témže pokoji, kde se její sv. dítě narodilo. Příležitostně vám povím, co jsem se dozvěděl z hodnověrných pramenů o této vzorné matce. Osvětluje to krásně její památku. Našim matkám pak to přinese jistě hojného poučení a požehnání, jak by i ony mohly vychovávat své děti podle příkladu Tereziččiny matky.

Když jsem odcházel z kaple a ušel scho-
diště, zeptal jsem se paní Grantové, není-li to
snad ono, po němž Terezička stoupala vzhůru,
volajíc na každém stupni: „Maminko, mama!“
a čekala, až jí dobrá její matička odpověděla:
„Ano, miláčku, slyším!“ „Zajisté, otče, jsou
to ty schody. Často na tu epizodu vzpomínám,
když po nich vystupuji. Dosud nebylo na nich
nic opravováno.“

„Jak trpělivou a vzornou matkou byla paní
Martinová!“

„Ano, důstojný pane,“ přisvědčila paní
Grantová. „Myslívám si, že by o ní měla
být napsána kniha. Způsobila by mnoho dob-
rého.“

„Napíšeš tu knihu, slíbíte-li mi, že se za zdar
a požehnání mé práce pomodlíte. Pak se dám

do práce a knihu nazvu „Matka Malé květin-
ky“.*) Paní Grantová přisvědčila.

Před odchodem jsem zašel znovu do kaple,
kde jsem se k Terezičce pomodlil a připojil
jsem prosbu ne za matku, paní Martinovou,
ale k ní, matce sv. Terezičky.

Příští den jsem sloužil v kapli mši sv. Paní
Grantová chtěla pozvati jakousi staříčkou
dámu a prosila mě, abych celebroid co možno
nejpozději. Vyprávěla mi o ní. Je již osmdesáti-
letá; bydlí sice v Lisieux, ale má dosti daleko.
A dodala: „Vím, že ji ničím tolik nepotěším,
jako když bude moci býti přítomna mši sv.
v pokoji, kde stála kolébka Tereziččina. Je to
totiž důvěrná přítelkyně rodiny Martinovy.
Leonii byla kmotrou při křtu svatém.“

Naslouchal jsem překvapen této radostné
zprávě.

„Pravíte, že v Alençonu žije intimní pří-
telkyně rodiny sv. Terezie Ježíškovy?“

„Ano, důstojný pane,“ odvětila paní Gran-
tová. „Jednou u ní Terezie také přenocovala.
Pokoj ten je jí památným jako kaple.“

Okamžitě jsem se rozhodl. „Paní Grantová,
promluví sám s dámou o zítřejší mši svaté.

*) Kniha je vydána v angličtině. Německý překlad má Tyrolia.

Navštívím ji.“ Dostal jsem adresu a vydal jsem se ihned na cestu.

Zazvonil jsem u bytu paní Tifenne na náměstí Plenitre číslo 4. Mezitím co posluhovačka vyřizovala, že paní odešla, bylo slyšeti blížící se kroky. Paní Tifenne se vracela. Vida její pružnou chůzi, nevěřil jsem, že překročila již osmé desíletí. Je to dáma velmi příjemná, menší postavy a růžových tváří. Zpráva, že se bude moci zúčastniti mše svaté v rodném domku Malé květině, ji radostně překvapila. Dojata mne vedla do druhého patra, do pokoje, v němž Terezička ztrávila několik hodin. Poklekli jsme k modlitbě. Toužil jsem zvědět, jak se stalo, že Terezička u ní přespala.

„Bylo to před jejím vstupem do kláštera,“ řekla paní Tifenne; „přijela se do Alençonu rozloučiti se svými příbuznými a známými. Dostalo se mi cti, že přijala moje pohostinství. Tento pokoj je mi svatým a nedovolím, aby byl používán.“

Pokoj je malý, s jednoduchým nábytkem. V rohu nad postelí visí obraz Tereziččin. Pod ním ve dne v noci hoří lampička. Ani čerstvé květy tu nechybějí.

V přijímacím pokoji jsme o jiném nemluvili,

než o Terezii. Paní Tifenne ji jmenovala prostě Terezie. Také její sestry-řeholnice zůstaly v její paměti vždy jen jako: Pavlina, Marie, Celina a Leonie. Nezvykla je jmenovati řeholními jmény. Kdysi se proto Pavlině omlouvala. Tato jí však řekla: „Kdo by měl více práva, než vy, oslovovati nás křestním jménem? Vždyť patříte k rodině.“

Druhého dne po mši svaté jsem měl příležitost ještě jednou promluvit s paní Tifenne. I zeptal jsem se jí, tušila-li někdy, že bude Terezie svatou.

„Ne, důstojný pane,“ odpověděla s úsměvem. „Ani ve snu mne to nenapadlo. Její vzorné chování mě nepřekvapovalo, neboť oba rodičové byli světci. Ano, světci. To byla opravdu patriarchální rodina.“

Vyprávěla mi o obou. Zbožnost pana Martina byla tak všeobecně známa, že lidé, když chtěli jeho dobrotu dobře charakterisovati, použili i slovní hříčky. Vědělo se, že lovení je jeho zamilovanou libůstkou. „Pecheur“ – rybář znamená však ve franštině také „hříšník“. Říkali mu: „Saint Martin, Saint Martin pecheur“, což znamená: Sv. Martin-hříšník, nebo sv. Martin-rybář. Paní Tifenne znala

různé zajímavosti. Hluboce dojat jsem vyslechl zprávu, že byla přítomna též církevní i domácí slavnosti prvního sv. přijímání Malé květinky. Terezička o tom píše: „Konečně se přiblížil velký, nejkrásnější den mého života! Jak sladké bylo první políbení, jež Ježíš vtiskl mé duši! Ano, bylo to objetí lásky. Cítila jsem, že jsem milována a říkala jsem též: Miluji tě a daruji se ti navždy. Ježíš nežádal ničeho, ani žádné oběti. I rodinná slavnost na mne působila. Byla jsem velmi potěšena kapesními hodinkami, které mi tatínek daroval, ale moje štěstí bylo tiché, nic nemohlo porušit můj vnitřní mír.“

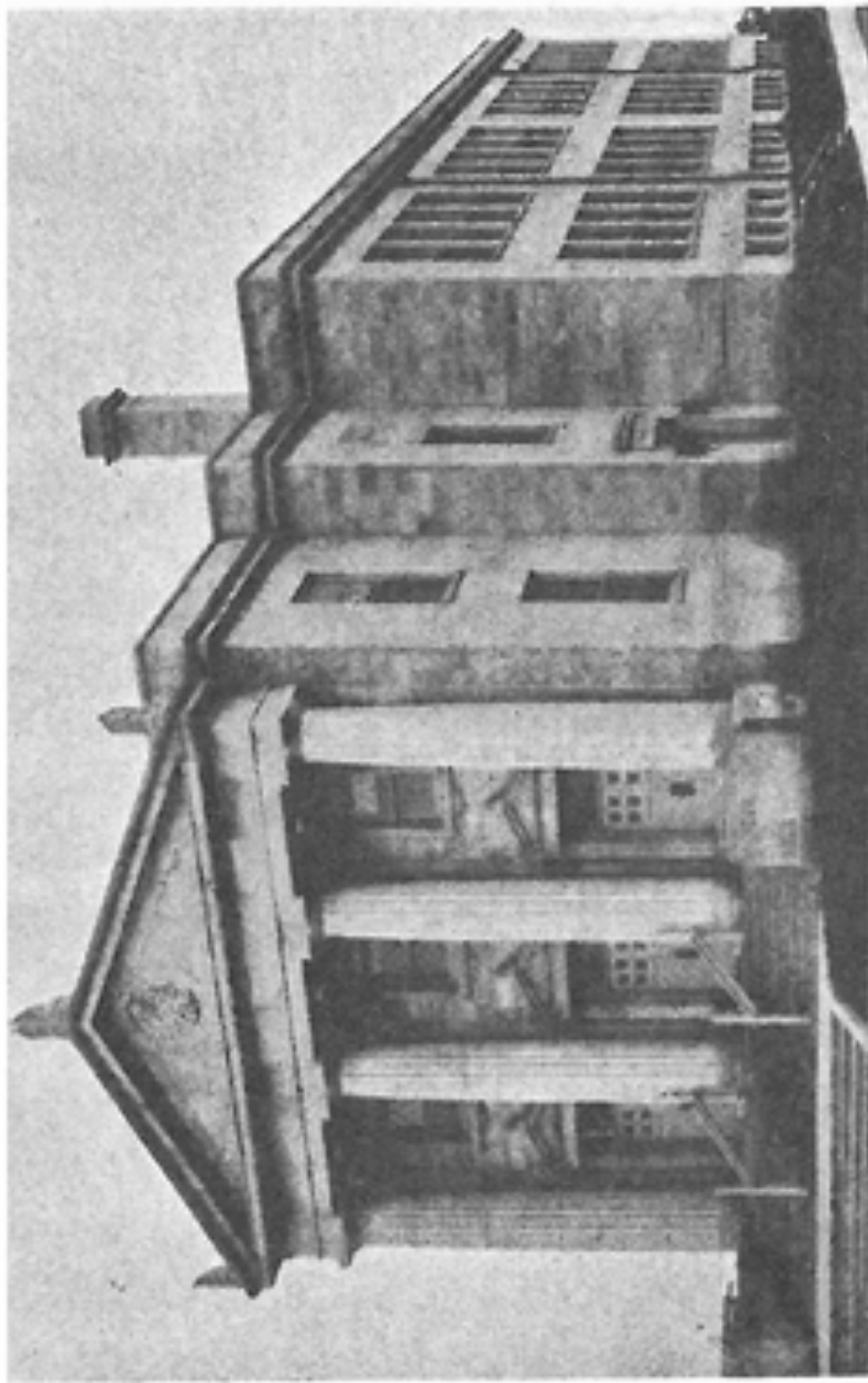
S utajeným dechem jsem poslouchal, když paní Tifenne připomínala vše, co se toho dne událo. Druhý den mi bylo dopřáno, že jsem této zbožné dámě mohl podat sv. přijímání. Jsme spolu též fotografováni v zahradě za domem. Navštíviv ještě kostel, v němž byla Terezička křtěna, opouštěl jsem Alençon. V srdci jsem děkoval Bohu za velikou milost, že jsem uviděl místo, kde se narodila největší světice moderní doby.

AMERICKÁ NÁRODNÍ SVATYNĚ SV. TEREZIČKY V CHICAGU.

Ještě něco o svatyni Malé květinčky v Chicagu. Je v karmelitském kostele v ulici Danteově a je požehnáním pro celou zemi. Zvláště v úterý každého týdne přicházejí poutníci zblízka i zdaleka. Nával je takový, že lidé po celé hodiny vyčkávají na ulici, než na ně dojde řada, aby vstoupili do svatyně.

Obraz sv. Terezičky vidíme ozářený mořem elektrických světél. Na oltáři i na stěnách visí drahocenné relikvie. Votivních svící hoří tisíce.

Závodí tu bohatý obchodník s vysokým hodnostářem církevním i s nejchudším dělníkem v úctě k Malé květině. Spolek sv. Terezičky, čítající asi 200.000 členů, má tu své hlavní sídlo. Zpovědnice jsou obléhány dnem i nocí. Zpovědi jsou slyšeny skoro ve všech řečech světa. Obrácení se stalo bez počtu. Od ledna do července 1931 přijalo 90.000 lidí sv. přijímání. Pravý dešť růží posílá milá světice na tuto zemi svobody, která však skrývá tak mnohou bídu a nouzi a kde naše sv. Církev tak těžce musí bojovat, aby uhájila i zde své místo.

Americká národní svatyně sv. Terezičky v Chicagu.

AUDIENCE U SV. OTCE VE VĚCI MALÉ KVĚTINKY.

Před několika roky, 17. května 1925, shromáždil sv. Otec Pius XI., celý papežský dvůr do chrámu sv. Petra v Římě a prohlásil Malou květinu za svatou. Vydal jsem se proto také do Říma, abych viděl sv. Otce, velkého ctitele sv. Terezičky. Hned prvního dne zrána jsem se vydal do chrámu sv. Petra, abych celebroid mši sv. na hrobě tohoto světce. Jak mnoho jsem musil myslet na slova Spasitelova k sv. Petrovi: „Ty jsi Petr, to jest skála a na té skále vzdělám Církev svou a brány pekelné ji nepřemohou.“ Po mši sv. jsem šel do Vatikánu, abych se informoval o audienci, která byla stanovena na příští den.

Druhý den jsem prošel velkými bronzovými dveřmi, u nichž švýcarská stráž konala službu, přes vnitřní nádvoří Vatikánu do velkého mramorového sálu, na jehož stěnách visí vzácné umělecké obrazy, gobeliny a malby. Čekalo tu asi sto osob a obával jsem se proto, že se mi ani nepodaří docílit soukromé audience, nýbrž že se musím zúčastnit společné. Ale ve stano-

venou hodinu se objevil komoří a pokynul mi, abych ho následoval. Šli jsme mnoha chodbami, v nichž stáli gardisté. Konečně mě komoří upozornil, že se blížíme ke komnatám sv. Otce. Dovedl mne ke dveřím, které oddělovaly obývací pokoje papežovy a žádal, abych posečkal. Sam vstoupil a když se vrátil, řekl: „Sv. Otec vás přijme.“

Vstoupil jsem do komnaty k sv. Otci. Jakým dojmem na mne všechno působilo! Spatřil jsem v bílém šatě náměstka Kristova na zemi!

Poklekl jsem a políbil prsten sv. Otce. Papežský komoří mne představil a vzdálil se, zanechav mne samotného s tím, jenž Terezii Martinovou v roce 1923 prohlásil blahoslavenou a v roce 1925 svatou.

Sv. Otec čekal, až promluví. Řekl jsem: „Svatý Otče, smím něco říci?“

Usmívaje se přívětivě, odpověděl: „Můžete mi mnoho říci!“

Malíř dobře zachytil podobu sv. Otce na plátně. Vypadá právě tak. Největším dojmem působí jeho dobrotivost a laskavost, a přece i odevzdanost čteme v tazích jeho obličeje.

Poprosil jsem sv. Otce o požehnání pro svou

práci. A když se dozvěděl, že je to rozšiřování úcty sv. Terezičky, zjasnily se tahy jeho tváře a řekl: „Jaká krásná úloha!“ – a s velkým zájmem mi naslouchal. Vyprávěl jsem, že v Americe jsou tisíce lidí, kteří děkují sv. Otci, co pro sv. Terezičku vykonal.

Sv. Otec k tomu poznamenal: „V Evropě jmenujeme ji Terezičkou, ale v Americe ji nazýváte – řekl to s lehkým cizím přízvukem – ‚Little Flower‘, to jest ‚Malá květinka‘.“

„Ale v Americe jsou nesčetní lidé, kteří ji znají jen podle jména a proto je mým úkolem, abych šel od města k městu, od dědiny k dědině, od kostela ke kostelu a o ní kázal. Přišel jsem, abych si od Vaší Svatosti vyprosil požehnání pro toto dílo.“

„Ne jedno,“ pravil sv. Otec, „ale troje požehnání musíte dostat. Jedno za zdar vaší práce,“ – při těch slovech mi udělil požehnání a podal k políbení prsten. „Druhé za sílu, zdraví a milost ke konání vašeho poslání“ – a zase mi dal požehnání – „a konečně třetí pro posluchače, aby získali mnoho milostí pro tělo i duši.“ A opět mne požehnal znamením kříže.

Poděkoval jsem mu a vyprosil jsem členům

spolku Malé květinčky papežské požehnání a pro sebe dovolení, abych při novénách směl je dále udělovati; milerád vyplnil mou prosbu. Nato jsem vyprávěl sv. Otcí o kříži z růžového keře a prosil o udělení odpustků 300 dní pro ty, kdo se před ním pomodlí. I tuto výsadu mi udělil.

Konečně jsem prosil o jeho poselství pro katolíky v Americe.

Sv. Otec pravil: „Řekněte všem, aby o životě sv. Terezičky horlivě rozjímali a aby zvláště následovali její pokorný život a cestu jejího duchovního dětství; je výborným miniaturním obrazem dokonalé svatosti.“

K mé otázce, co mínil sv. Otec, když ji při svatořečení nazval vůdčí hvězdou, odpověděl se zřejmou radostí:

„Ona je mou vůdčí hvězdou. Mám-li řešiti jakýkoli těžký problém, obracím se vždy na ni a ona mi hned pomůže,“ dodal.

Pak mi sv. Otec znovu požehnal se slovy: „Žehnám vám a vašemu dílu. Kéž sv. Terezička žehná obojímu!“ Jeho poslední slova, tak mile promluvená krásnou italštinou, byla: „Addio, caro padre, addio!“ (Žijte blaze, milý otče, s Bohem!)

Vezměme si k srdci poslání sv. Otce. Rozjímejme pokorný život a cestu duchovního dětství sv. Terezičky. Budeme účastni nescíslných milostí pro čas i věčnost.

DODATEK.

Mám vroucí přání, abys, milý čtenáři, věnoval pisateli této knížečky almužnu krátké modlitby, aby v milosti boží žil a zemřel. Doufám pevně, že sv. Terezička, velká pomocnice moderní doby, bude tvou strážkyní a vůdkyní pro život časný i věčný.

OBSAH.

Úvod .	7
Město Lisieux, klášter karmelitek a sestry Malé květinky	9
Rozmluva s Pavlinou .	16
Ještě o první návštěvě u Pavliny	23
Druhá rozmluva s Pavlinou	29
Marie a Celina .	35
Rozmluva s Leoníí .	44
Petr, sakristán a věrný strážce hrobu Malé květinky	50
Návštěvou u paní Querinové, sestřenice Malé květinky	60
Návštěva u Matky Františky Sál., bene- diktinky, učitelky sv. Terezie Ježíš- kovy .	68
Návštěva v Buissonnetách, otcovském domě Malé květinky .	76
Návštěva Alençonu, rodiště Malé kvě- tinky	87
Americká národní svatyně sv. Terezičky v Chicagu .	94
Audience u sv. Otce ve věci Malé kvě- tinky	96
Dodatek	100

VYTISKLA
PRŮMYSLOVÁ TISKÁRNA
V PRAZE

ŠKOLSKÉ SESTRY O. S. F

PRAHA XII, KRÁL. VINOHRADY

KORUNNÍ TŘÍDA ČÍSLO 4

vydaly:

Dějiny duše svaté Terezie Ježíškovy , francouzské karmelitky. Je to vlastní, velmi zajímavý a poučný životopis, psaný na rozkaz představených. Překlad nejnovějšího vydání v bohaté úpravě s ilustracemi	Kč 26.—
Sv. Terezička v pensionátě sester Benediktinek . Ilustrováno	7.—
Neúhledné ctnosti . Cesta sv. Terezie z Lisieux. Sepsal P. Roberti	10.—
Následujte mne! Vážná naučení o světici z Lisieux. Napsal P. Matouš Crawley-Boewey SS. C. C. Vhodné doplnění „Dějin duše“	3.—
Poslední slova sv. Terezičky . Krátká naučení, sebraná rodnými jejími sestrami z rozhovorů před smrtí	10.—
Svaté dětství . P. Em. Soukup O. P.	5.—
Čtyři sestry sv. Terezie Ježíškovy . Ilustrováno. S poštovním „Dešť růží“, časopis věnovaný úctě sv. Terezie Ježíškovy a blah. Anežky České, bohatě vypravený. Vychází čtvrtletně; předplatné ročně	6.— 15.—
Mešní modlitby ke cti sv. Terezie z Lisieux , církevně schválené, s novénou k této světici a j.	2.—
Devítidenní pobožnost k sv. Terezii Ježíškové	—20
Litanie k sv. Terezii Ježíškové	—20
Serie 12 uměleckých pohlednic sv. Terezie Ježíškovy	10.—
Obrázky, medailky, špendlíky a obrazy sv. Terezie Ježíškovy v různé velikosti.	
Pohlednice Božského Srdce Páně se sv. Marketou . 2 druhy po	—30
Život sv. Gabriela Possenti , studenta z řádu passionistů, se 7 ilustracemi	8.—
Devítidenní pobožnost k sv. Gabrielovi Possenti se stručným jeho životopisem	1.20
Obrázky sv. Gabriela Possenti	—40
Život služebnice Boží Gemmy Galgani , dílo uchvacující mystikou, s 10 ilustracemi	16.—